

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
14. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 17.01.2002.godine s početkom u 11:10 sati

PREDSJEDAVALAČI
SEJFUDIN TOKIĆ

Poštovani delegati vaše ekscelencije, poštovani gosti, predstavnici medija otvaram 14.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Sjednici je prisutno 15 delegata – izaslanika. Od toga pet iz reda bošnjačkog naroda, pet iz reda hrvatskog naroda i pet iz reda srpskog naroda. Dakle, sjednici su prisutni svi izabrani delegati i izaslanici. Budući da imamo kvorum i da možemo punovažno donositi odluke za 14.sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, predlažem sljedeći usaglašeni dnevni red u ime Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine.

1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja;
2. Zapisnici sa 10,11,12. i 13. sjednice Doma naroda;
3. Imenovanje članova za zajedničku komisiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu carinske tarife BiH;
4. Izjašnjavanje o izvještaju zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu zakona o industrijskom vlasništvu u BiH;
5. Izjašnjavanje o razmatranju po članu 100. Poslovnika Doma naroda zakon o namjeni i korištenju imovine, koju je BiH dobila po sporazumu sukcesije bivše SFRJ – predlagač izaslanik Ivo Divković;
6. Prijedlog zakona o upotrebi i zaštiti znaka Crvenog križa/krsta i naziva društva Crvenog križa/krsta BiH – predlagač Vijeće ministara – prvo čitanje;
7. Ugovor između BiH i Republike Hrvatske o saradnji i međusobnoj pomoći u carinskim pitanjima – Predsjedništvo BiH;
8. Sporazum između BiH i Vlade Republike Italije o podsticanju i zaštiti investicija – Predsjedništvo BiH;
9. Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o suradnji i predaji, prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit – predlagač Predsjedništvo BiH;
10. Sporazum između BiH i Republike Slovenije o recipročnom unapređenju i zaštiti investicija – Predsjedništvo BiH predlagač;
11. Protokol za sprečavanje, zasutavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom, kojim se dopunjuje Konvencija UN protiv

- transnacionalnog, organiziranog kriminala, potpisanog u Njujorku 7.septembra 2000.godine – Predsjedništvo BiH;
12. Sporazum između Vijeća ministara BiH i Švicarskog Federalnog vijeća u vezi sa međunarodnim cestovnim prijevozom osoba i roba – predsjedništvo BiH;
  13. Protokol o osnivanju i funkcioniranju kulturnih centara između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske – Predsjedništvo BiH;
  14. Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnenim, morskim i vazdušnim putem kojim se dopunjuje Konvencija UN protiv transnacionalnog, organiziranog kriminala, potpisan u Njujorku 7.septembra 2000.godine – Predsjedništvo BiH;
  15. Konvencija UN protiv transnacionalnog, organiziranog kriminala – Predsjedništvo BiH predlagač;
  16. Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda – predlagač Predsjedništvo;
  17. Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Mađarske o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih putnih isprava – Predsjedništvo BiH;
  18. Ugovor o slobodnoj trgovini između BiH i Republike Slovenije – Predsjedništvo BiH;
  19. Sporazum između BiH i države Kuvajt o poticanju i recipročnoj zaštiti investicija – Predsjedništvo BiH.

Ovaj dnevni red usaglašen je od strane svih članova Kolegija Doma naroda. U toku definisanja dnevnog reda, biloje prijedloga da se kao današnja tačka dnevnog reda nađe i zakon koji Predsjedništvo predlaže u prvom čitanju, radi se o agenciji za informacije i zaštitu u BiH. Od Predsjedništva tokom rasprave u Kolegiju nije postignuta saglasnost da ta tačka bude uvrštena kao dnevni red i mi nismo kao Kolegij postigli tu saglasnost. Ostalo je ovdje da porazgovaramo o cjelokupnom dnevnom redu. U međuvremenu, radu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH pridružili su se i predsjedavajući Predsjedništva BiH i članovi Predsjedništva gospoda Križanović, Belkić i Radišić i ja se zahvaljujem na njihovom prisustvu. Otvaram raspravu povodom utvrđivanja dnevnog reda.

Obavještavam delegate da, shodno Poslovníkom imaju mogućnost predlaganja dopune dnevnog reda u trajanju od tri minuta. Izvolite. Gospodin Spahić se javio za riječ a potom gospodin Turjačanin.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, članovi Predsjedništva BiH, izražavam zadovoljstvo što po prvi put od zasjedanja Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, sva tri člana Predsjedništva prisustvuju Domu u kojem se nalaze klubovi Srba, Bošnjaka i Hrvata. Tim povodom želio bih reći da, ne izražavam zadovoljstvo što ni jedan član, ni jedan predstavnik Vijeća ministara ne prisustvuje ovom našem zasjedanju, bez obzira na obaveze koje imaju, smatram da je dnevni red veoma ozbiljan i postavljen je tako da postoji potreba za neke od onih tačaka koje smo predvidjeli u okviru prve tačke dnevnog reda, a to su odgovori na delegatska i poslanička pitanja, bilo nužno imati prisustvo i nazočnost predstavnika Vijeća ministara. Tim povodom, kad je riječ o dnevnom redu najkraće, želio sam izraziti, prije svega zadovoljstvo što je Ustavno-pravna komisija jednoglasno potvrdila ustavni

osnov zakona o agenciji za infirmisanje i zaštitu BiH, zakona koje je predložilo Predsjedništvo BiH i koje je dalo vrlo utemeljeno obrazloženje o važnosti i o potrebi donošenja jednog ovakvog zakonskog akta, imajući u vidu izgradnju institucija BiH.

Ono što sam očekivao na današnjoj sjednici, jeste, s obzirom na pismo koje sam dobio od Kolegija, od predsjedavajućeg Kolegija, prilikom zakazivanja Komisije, da će na dnevnom redu biti ova tačka i žao mi je što do toga nije došlo. Želim da zatražim obrazloženje zbog čega ovaj zakon se ne nalazi na dnevnom redu, jer je traženo da u odgovarajućem vremenu organiziramo rad Komisije. Mi smo to organizirali i svoj posao završili i u normalnoj proceduri, bez ikakve žurbe, bilo je prirodno da obavimo tu raspravu na jednom ovakvom zasjedanju, ali dobro.

Dakle, moj prijedlog je vrlo jednostavan. Ja bih prvo želio da dobijem obrazloženje. Zbog čega je zahtjev, koji je bio upućen nama da stavimo zakon u normalnu proceduru, kada smo i obavili taj posao, zbog čega taj zakon nije po tom osnovu realiziran na razini dnevnog reda našeg doma i na kraju, kad dobijemo obrazloženje, iskoristit ću ovu svoju treću minutu. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem uvaženom izaslaniku gospodinu Spahiću. Ja sam ovu njegovu diskusiju shvatio kao potencijalni prijedlog da se uvrsti zakon o zaštiti informisanju BiH o agenciji i ja bih molio da predprijedimo raspravu o tome, da gospodin Špirić koji na Kolegiju nije dao saglasnost da danas ide takva tačka dnevnog reda, možda da informaciju a prije toga se za repliku javio gospodin Rodić, a potom bih zamolio gospodina Špirića.

DRAGUTIN RODIĆ

Uvaženi članovi Predsjedništva, drage kolege delegati, ja želim samo da kažem nekoliko riječi vezano za inicijativu gospodina Spahića predsjednika Ustavno-pravne komisije i da je on iznenađen zašto ova tačka danas nije uvrštena u dnevni red. To je bilo, također, i na Ustavno pravnoj komisiji pokušaja da se donese zaključak Ustavno-pravne komisije da se predlog Domu naroda da po hitnom postupku itd. da ide uproceduru. Volio bih zbog javnosti i svega da se čuje i da se uzme stenogram kako je završena ta rasprava, a činjenica je da je ustavno pravni osnov jedina tačka, jedino o čemu smo se mi tad izjašnjavali na Ustavno-pravnoj komisiji bio je ustavno-pravni osnov.

Međutim, moram da postavim pitanje i drago mi je što danas ovdje prisustvuju članovi Predsjedništva i da vidimo metodu našeg rada šta valja a šta ne valja. Mi smo na Ustavno-pravnoj komisiji imali informaciju od gospodina Srđana Arnauta, koji je generalni sekretar Predsjedništva i uvaženog gospodina iz UN, koji se bavi ovim oblastima a ja ću vam reći o čemu. Da je postignut apsolutan konsenzus svih strana kada je u pitanju ovaj zakon o agenciji, da je to rezultat konsenzusa u Predsjedništvu u entitetskim vladama i u entitetskim MUP-ovima i da to prvi put nije bila inicijativa međunarodne zajednice, nego da je to bila inicijativa naše domaće vlasti i onoga što treba da postoji u jednoj državi.

Međutim, zbog pravilnog informisanja i onoga što hoću da kažem jesmo govorili o ustavnom osnovu, to je bilo i na Predstavničkom domu i zbog nedovoljno informacija i nedovoljno ozbiljnih informacija, koje su bile na Ustavnoj komisiji, a poslije zbog određenih razlika koje se pojavile i do kojih smo mi došli do saznanja, mislim da danas trebamo dobiti odgovor šta je bilo sporno u čitavoj ovoj priči. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Rodiću na njegovoj intervenciji. Ja bih vas molio, mi nemamo razloga otvarati raspravu o sadržaju. Ja svakako ću dati riječ. Izvolite gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja bih želio, naravno, pošto je kolega Rodić istakao vrlo tačno navode predstavnika Predsjedništva BiH gospodina Srđana Arnauta, sekretara Predsjedništva BiH i gospodina Gavela predstavnika međunarodne zajednice u ovom slučaju, rekao da sam ja bio jasan. Ja sam tražio prvo obrzaloženje. Nisam insistirao da predlažem tačku dnevnog reda. Dakle, nisam ponavljao ono oko čega se nismo dogovorili na Komisiji i poštovao sam dogovor Komisije, ali sam izrazio svoje nerazumijevanje, ako je postignut toliki stepen saglasnosti o čemu je govorio gospodin Rodić zašto nešto, što je upućeno Komisiji na korektan način od strane predsjedavajućeg Doma naroda, za šta je data izjava zvanična predstavnika nadležnih za prijedlog ovog zakona korektna, zašto zakon se ne nalazi na dnevnom redu po normalnom postupku, ne po vanrednom postupku i zašto se ne vodi rasprava po normalnoj proceduri. Ja sam u potpunosti saglasan s tim da svaki delegat, uključujući predstavnika Ustavno-pravne komisije može iznijeti svoj prijedlog za ubrzano i drugačije rješavanje, ukoliko se glasa drugačije, kao što gospodin Rodić zna i to radi vaše informacije, ja sam taj stav prihvatio i mi s tim prijedlogom nismo išli pred Dom naroda.

Prema tome, ovdje je riječ o delegatu Ibrahimu Spahiću, koji postavlja pitanje, s obzirom da je zaključio da je postignut visoki stepen, praktično potpuna saglasnost oko jednog zakonskog akta. Imamo informaciju u njegovom značenju, kako da se postavi pitanje na jedan praktičan način. Zato nisam želio ulaziti u debatu, nego zamolio obrazloženje.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bih samo molio da vodimo sjednicu i da imamo tok sjednice u kome smo svjesni sljedećih činjenica a to je, da ovaj zakon poslovnički danas nije obavezna tačka, ali već na narednoj sjednici Doma naroda bit će obavezna tačka, ukoliko predlagač ostane pri svomprijedlogu. Prema tome, ovaj zakon će doći na dnevni red u svakoj varijanti. Moja intervenija, na održen način prema Komisiji i pokušaj na Kolegiju, zasnivala se na razgovorima i kontaktu sa predsjedavajućim Predsjedništva, koji je zamolio, obzirom na značaj zakona koji niko ne osporava, zaista, od svih subjekata da ta tačka bude već danas, a i od strane nekih drugih relevantnih institucija i u tom kontekstu samo da smanjimo što bi se reklo potrebnu tenziju, ovaj zakon će sigurno biti predmet razamtranja danas ili na narednoj sjednici Doma naroda Parlamentrne skuštine.

Obzirom da je vrlo važno za dalji tok rapsrave o dnevnom redu da gospodin Špirić kao član Kolegija, prvi zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda obrazloži zašto nije mogao dati saglasnost na odluku Kolegija da danas bude tačka dnevnog reda. Ja bih zamolio gospodina Špirića da da to obrzaloženje i možda time preduprijedi neke diskusije u narednom periodu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, cijenjeni kolege delegati, uvaženi članovi Predsjedništva BiH, cijenjeni gosti,

Mislio sam da neće biti potrebe za posebna obrazloženja, kao da ne vidim ni potrebe za posebnom žurbom. Uvijek kada se izrazi potreba za posebnom žurbom, znači da nešto nije u redu. Za svaki zakon, do svakog zakona se mora doći kroz jasnu parlamentarnu raspravu, toleranciju, u sučeljavanje argumenata da bi imali zakon. Moja rezerva za ovaj zakon je, i formalne i poslovničke prirode, dakle, dva su razloga i radi javnosti želim da kažem koji je bio jedan od prvih razloga. Mi se ozbiljno pripremamo za svaku sjednicu Doma i želimo da u jednoj ozbiljnoj raspravi dolazimo do zakonskih projekata. Čini mi se da je to ovaj dom i pokazao da smo u ovoj godini usvojili 41 zakon koji je od interesa za BiH i ja ne vidim razloga da strahujemo hoćemo li usvojiti i ovaj zakonski projekat.

Ja imam dopis od člana Predsjedništva gospodina Radišića u kojem u jednom stavu on kaže da je naknadno obaviješten da navedene primjedbe nisu u potpunosti vjerno ugrađene u ovaj zakon koji je, dakle, predmet rasprave i Ustavno-pravne komisije, što smo mi htjeli, jedinstavno, da Predsjedništvo dodatno usaglasi svoje stavove da bi imali polaznu osnovu na bazi koje možemo raspravljati i mislim da ne treba, danas treba štedjeti riječi, kako bi na narednoj sjednici došli do zakona. Bojim se ako danas budemo, iz proceduralnih razloga, ulazili u različite vrste optužbi da će ovaj zakon mnogo duže čekati u proceduri nego što bi to mi kao delegati željeli.

Druga stvar, mislim da poslovnički nije moguće danas raspravljati o ovom zakonu, evo da ovog dopisa i nema a reći po Poslovniku svaki prijedlog zakona se dostavlja Ustavno-pravnoj komisiji, koja treba dati mišljenje o usklađenosti ovog zakona s Ustavom, član 78.g.2. ta faza je završena.

Po davanju ovog mišljenja, član 79.1. Predsjedavajući mišljenje dostavlja nadležnoj komisiji, a jučer je bila Ustavno-pravna komisija. Gdje je taj pismeni tekst nadležnoj komisiji. Dakle, Ustavno-pravna komisija u svom radu ima dvije faze. Davanje mišljenja o ustavno-pravnom osnovu i, kao drugu fazu, rad na prijedlogu zakona u toku kojeg delegati i klubovi naroda i nadležne komisije mogu dostavljati amandmane u pisanoj formi, član 81. radi utvrđivanja konačnog teksta prijedloga, koji se podnosi Domu. Dakle, to je procedura poslovnička.

U konkretnom slučaju, tj. prijedlogu da zakon o agenciji za informacije i zaštitu BiH bude predmet rasprave pred Domom a da prethodno nije obavljena druga faza. Amandmanska faza u Ustavno-pravnoj komisiji dolazi do kršenja procedure, utvrđene Poslovnikom i iz tih razloga tako da to ne može danas biti predmet rasprave. Ja vas molim radi se o ozbiljnom zakonskom projektu i ja ne vidim razloga, dakle, nije riječ da se ne želi raspravljati da se neće raspravljati, nego je riječ da se poštuje procedura i da se, naravno, uvažava stav člana Predsjedništva, koji izražava sumnju

da nešto što je dogovoreno nije uključeno u zakon. Molim vas, da danas mudrosti radi i želje da dođemo do zakona s obim trebamo stati, bojim se ako uđemo u dalja obrzaloženja da li je neko nekog prevario da li je to usklađeno, nije usklađeno i td. To ne bi bilo ton diskusije koji bi bio na liniji usvajanja ovog zakona. Zato vas molim, dakle, nema formalno-pravnih uslova da bude danas na sjednici Doma, evo da zaboravimo ovaj dopis, koji je došao koji je za mente, također, relevantan. Zato ne vidim razloga za ovu vrstu žurbe, ukoliko smo svi saglasni da do zakona dođe. Na kraju krajeva, ako vas molim kao delegat da za par dana napravimo konsultacije koje su bitne za ovaj zakon. Zašto to ne dozvoliti. Hvala vam lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem, samo bih želi radi pojašnjenja reći, naravno, Kolegij je istupio sa stavom da ne stavi ovu tačku dnevno reda, iz razloga što nije bilo saglasnosti u Kolegiju i što cijeni da je bolje da se postigne saglasnost i raspravlja o sadržaju zakona a ne proceduralnim pitanjima, formalno, ukoliko to Dom ili Kolegij, Kolegij, odnosno Dom odredi po članu 90.uključujući i član 79.moguće je danas imati ovo, ali ne vidim svrhu da se sad na tom planu procedure naduravamo i ja bih još jedno rekao, pismo sa kojim vas je upoznao uvaženi kolega Špirić je, pismo koje je upućeno samo Špiriću i ono nije bilo upućeno Kolegiju niti predsjedavajućem Doma. Za riječ su se dalje javili, kako sam ja pratio, delegat Turjačanin, ali ja bih iskoristio onu mogućnost i jedan red da se prvo da članovima Predsjedništva, utoliko prije što su oni predlagači, predsjedavajući Predsjedništva BiH, gospodin Križanović. Izvolite predsjedniče.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovani delegati, cijeneći i vrijeme i da kažem zadatke koji predstoje danas na ovoj sjednici, želio bih samo u najkraćem istaknuti tri činjenice. Ne želim ovdje da otvaramo raspravu o metodu rada Predsjedništva BiH, u konkretnom slučaju ovog nacrtu zakona. Odgovorno vam tvrdim da je Predsjedništvo u normalnoj svojoj proceduri utvrdilo zakon, Nacrt zakona o agenciji za istraživanje i zaštitu koje je dostavilo u normalnu parlamentarnu proceduru.

Drugo, ne bi željeli, isto tako, da utječemo ni na koji način na poslovničku proceduru ovog doma.

Treće. Nema nikakvog razloga, da mi iz bilo kojih da kažem pobuda danas insistiramo da se ovo danas nađe na dnevnom redu. Ima sasvim puno i dovoljno vremena da se obavi normalna procedura. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Obzirom na riječi koje je rekao predsjedavajući Predsjedništva, možda bi bilo mudro i zaključiti raspravu, što se tiče mogućnosti stavljanja ove tačke dnevnog reda, izuzev, ako još članovi Predsjedništva ne žele da učestvuju u raspravi. Za riječ se javio uvaženi član Predsjedništva gospodin Beriz Belkić. Izvolite gospodine Beliću.

BERIZ BELKIĆ

Poštovano Predsjedništvo, poštovani delegati, dakle, ovo što je rekao gospodin Križanović, ja apsolutno, podržavam i to bi u principu trebalo da bude dovoljno. Međutim, ovdje su upotrijebljene neke riječi “prevario”, “tok sjednice” itd. Ja želim jasno da kažem članovima Doma naroda da Predsjedništvo radi po Ustavu i po svom Poslovniku i nije dužno, kad je riječ o sadržaju i načinu rada i procedura u Predsjedništvu da polaže računa bilo kojoj komisiji bilo kojeg doma ovog parlamenta, to je broj jedan.

Broj dva, dokument o kojem govorimo je potpisan od strane predsjedavajućeg i stavljen u proceduru. Poslovnik je omogućio svakom članu Predsjedništva u toku rasprave i tri dana praktično i u verifikaciji zapisnika itd. da intervenira. Naravno, to se nije desilo i imamo ovu situaciju. Ja potpuno razumijem da bilo koji član Predsjedništva kasnije promijeni mišljenje i kaže, ovo meni ne odgovara, ali onda postoje drugi instrumenti. Postoje poslanici, postoje klubovi itd. Ali se ne može dovoditi, ja ne želim i ne dozvoljavam da se dovodi u pitanje legitimitet rada, dignitet Predsjedništva i upotrebljavaju riječi, ja sam to doživio i zato se javljam na Ustavno-pravnoj komisiji Predstavničkog doma, na kojoj sam prisustvovao. Ja vas stvarno molim da uvažavate dignitet Predsjedništva. Dakle, mi smo radili po Poslovniku i po predviđenim procedurama kao što i vi radite.

Što se tiče formalno-pravnog pitanja, uvrštavanja, ne uvrštavanja Predsjedništvo, apsolutno nije insistiralo. Ono je uradilo svoj dio posla, to je sad stvar Kolegija, vi izvolite dalje. Ja vam želim sve najbolje. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Uvaženi član Predsjedništva BiH gospodin Živko Radišić.

ŽIVKO RADIŠIĆ

Poštovano Predsjedništvo, poštovani delegati, dame i gospodo, ovo je jedno bez sumnje vrlo značajno pitanje i otud toliki interes i da kažem i oprez.

Inicijativa za donošenje ovakvog zakona, jednako je stara koliko možda i ovaj parlament i u tom smislu, kada je riječ o ustavnom osnovu, podvedeno je pod onu ustavnu kategoriju da mogu i sva druga pitanja, za koja se dogovore entiteti i, zaista, u pripremi ovog zakona, ostvaren je visok stepen saradnje među entitetima, sa Predsjedništvom BiH i sa nekim od institucija međunarodne zajednice, prije svega Misijom UN.

Od inicijative i prvih verzija do ovoga prošao je dug put i mnogo varijanti. Ja se, zaista, izvinjavam što otvaram raspravu o nečemu što nije na dnevnom redu, ali ovdje su postavljena dva pitanja. Jedno je ustavnif osnov i u tom pogledu u Predsjedništvu je puna saglasnost da se pripremi i predloži ovaj zakon a drugo je pitanje njegove sadržajne odredbe, hoću da kažem, da ne pravimo misteriju niti od Predsjedništva niti od ovog zakona. Da je po određenim pitanjima, zaista, bilo razlika i biće sigurno u procesu donošenja može amandmanima i na drugi način, djelomično su te primjedbe apostrofirane članom 2. članom 11. i članom 15. a moj stav na

Predsjedništvu je bio, u stvari stav Vlade RS i primjedbe koje se upravo na ta tri člana odnose, koje su, kažem, djelimično uvažene, ali stvar je dalje procedure i dogovora. Prema tome, sa stanovišta Predsjedništva nije postavljeno pitanje ustavnog osnova, to ni najmanje ne umanjuje potrebu da u prlamentarnoj proceduri Ustavna komisija – Ustavno-prvna komisja i komisije u skladu sa svojim ovlaštenjima rade. Obzirom na određenu temperaturu koja se želi ovdje, da kažem nametnuti, mi ćemo sutra na sjednici Predsjedništva, ja kao član Predsjedništva tražiti da i ove ostale detalje još jedanput usaglasimo, ali to nije, uopšte, prepreka da se ovakav jedan zakon stavlja u proceduru. Drugo je ovo poslovničko i formalno pravno, izvinite, u to, zaista se ne želim upuštati, ja ću još jednom javno da kažem da, zaista, poslije silne aktivnosti i napora koje smo učinili svi zajedno nadležna ministarstva, vlade i drugi u entitetima sa međunarodnom zajednicom i u Predsjedništvu, mislim da su stvoreni uslovi da se ovaj zakon nađe u redovnoj proceduri, ali ovo, eventualno nedovoljno precizirana pitanja članom 2. i članom 11. i članom 15. evo i samo Predsjedništvo će pomoći da se izađe iz eventualne blokade. Cijenim da nam ovaj zakon, zaista, treba.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se. Mislim da smo došli u trenutku kad možemo konstatovati, a vi me ispravite, ukoliko to nije tačno da ne postoji ni jedan validan predlagač da ova tačka dnevnog reda, da bude tačka dnevnog reda nakon obrazloženja članova Predsjedništva i da nije svrsishodno da vodimo raspravu o temi koja nije predložena za dnevni red i neće biti tačka dnevnog reda. U tom kontekstu bih ja zamolio da, možda, i replike koje su bile najavljene ostavimo na raspravu o sadržaju zakona, jer zakon jeste u proceduri već i možda je ovo sve bilo i nepohodno da dođemo do svih potrebnih informacija. U tom kontekstu ja se zahvaljujem svim onima koji su učestvovali u raspravi, jer mislim da je sada situacija jasnija. Da li ima novih prijedloga, dopuna, izmjena dnevnog reda. Za riječ se javio gospodin turjačanin potom gospodin, u ime komisije gospodin Ilić pa potom gospodin Džaferović. Izvolite gospodine Turjačanin.

GORAN TURJAČANIN

Uvažena gospodo članovi Predsjedništva BiH, kolege delegati – izaslanici, predstavnici Vijeća ministara, gospodo, gospođe iz medija, dragi gosti, tekst prijedloga dnevnog reda, koji sam dobio u pozivu za današnju sjednicu se razlikuje od prijedloga dnevnog reda koji je isčitao od predsjedavajućeg Doma naroda, pa bih molio, ako je riječ naknadnog usaglašavanja da se pre nastavka sjednice dostavi korigovan dnevni red svim izaslanicima odnosno delegatima ovog doma. To je prva stvar.

Zamolio bih, također, stručne službe da zbog nekog digniteta svih nas koji sjedimo ovdje, ovi naslovi koji ispred nas stoje, da ne kažem u ovim staklenim okvirima, na neki način se standardizuju, uvažavajući da ne kažem ravnopravnost obadva pisma, jer ovdje je, neko je gospodin, neko je bez ikakve oznake, neko je pisan ovakvim ili onakvim slovima. Smatram da je to stvar koja bi, trebalo bi na neki način da se standardizuje, ako ništa kroz neku knjigu standarda, koja bi nosila i te bitne elemente za rad Parlamenta BiH. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Poslovnički pojašnjenje, dnevni red koji ste dobili je, u skladu sa Poslovnikom. Kolegij je usaglasio. Zašto nismo mogli, recimo, staviti tačku dnevnog reda, imenovanje članova u zajedničku komisiju oba doma Parlamentarne skupštine, zato što do tada još uvijek nije bio usvojen zakon u Predstavničkom domu u drugačijem tekstu. Zašto nismo mogli imati tačku dnevnog reda izjašnjavanje o izvještaju zajedničke komisije, zato što to izjašnjavanje nije bilo završeno i, mislim da, zaista, na ovim pitanjima ne krši se Poslovnik a ove tačke trebaju zbog prohodnosti zakona biti danas na dnevnom redu. Gospodin Turjačanin je, ukazao na ono što sam ja od početka sjednice, a to je da su natpisi na klupama cijenjenih poslanika – delegata različiti. Nekome piše da jest gospodin nekome ne piše da je gospodin a ja mislim da ste vi svi gospoda i ja vam obećavam i u ime službi i u ime rukovodstva Kolegija da za iduću sjednicu svi ćete dobiti istovjetne natpise u kojima će svima pisati pa i gospodi i drugima. Moram reći da te razlike nisu ni nacionalne, ni u skladu sa pismom. Ima, dakle, kao što vidite vrlo raznolikog, možda interesantnog šaranja ko je gospodin a ko nije po pločicama a svi ste vi, Kolegij vam ukazuje da ste vi svi uvažene kolege izaslanici – delegati gospoda u ovom domu. Izvolite gospodine Iliću. Ilić želi u ime komisije obratiti se ovom domu.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodo članovi Predsjedništva, gospodo delegati, uvaženi gosti, na jučerašnjoj sjednici Komisije za spoljnu i trgovinsku politiku, razmatrane su i tačke dnevnog reda, koje se trebaju naći na Domu a prethodno ih je potrebno razmotriti u ovoj komisiji po Poslovniku. Pod tačkom 5. Protokol o osnivanju i funkcionisanju kulturnih centara između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske, Komisija je sa tri glasa i jednim uzdržanim donijela zaključak da se ova tačka dnevnog reda izostavi sa današnje sjednice, dok se ne pribave neka pojašnjenja, prije svega zato što je ovaj sporazum, vodi porijeklo još od 7.februara 1994.godine i ne zna se ko ga je verifikovao ni kakva je sudbina tih protokola koji su potpisani prije Dejtona. U tom smislu Komisija je donijela takav zaključak.

SEJFUDIN TOKIĆ

Mi smo na Kolegiju bili upoznati sa zaključkom Komisije. On se može odnositi na raspravu o toj tački dnevnog reda a nikako o dnevnom redu. Moram vas podsjetiti, isčitajte Poslovnik, ovo je obavezujuća tačka dnevnog reda, koja ide u dnevni red, a u toku rasprave Dom se može izjasniti na različite načine i legitimna je volja ovog visokog doma da zauzme stav povodom ovog, tako da ja ću zamoliti da ova rasprava i ovo što je rečeno bude sastavni dio obrazloženja predlagača i rasprave kada dođe tačka dnevnog reda.

Gospodin Džaferović se javio za riječ. Gospodin Genjac. Izvolite gospodine uvaženi izaslanice Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, članovi državnog Predsjedništva, članovi Vijeća ministara, dame i gospodo, ja, zaista, ne želim da budem dosadan, deplasirano je, zapravo, više

ovdje za ovom govornicom govoriti o prekoračenju troškova Parlamentarne skupštine BiH, kada je po srijedi putovanje delegacija u inostranstvo i, kažem, ne želim da budem dosadan i neću o tome govoriti. Dakle, oko toga šta je bilo, šta se dešavalo, ja više neću govoriti za ovom govornicom, vjerovatno će se baviti tim pitanjem nadležne institucije, kao što je Ured za reviziju i drugi organi.

Ja želim da, na početku ove godine, ovom Domu predložim jedan zaključak kojim bi se, jedna nedopustiva praksa koja se odvijala tokom čitave prošle godine, u samom startu preduprijedila i kako bi se stvari uvele u normalne tokove i stvari odvijale po normalnoj proceduri, kako bi se, jednostavno, Parlamentarnoj skupštini BiH omogućilo da obavlja svoju međunarodnu aktivnost, a s druge strane da to bude u skladu sa procedurama i sa predviđenim troškovima u Budžetu. Zbog toga smo, kolega Genjac i ja, ja u ime nas dvojice izlazim za ovu govornicu ovdje, odlučili da predložimo da se dnevni red današnje sjednice Doma naroda dopuni sa još jednom tačkom, neka to bude posljednja tačka dnevnog reda. To bi bio jedan zaključak ovog doma, a on u osnovi može da glasi ovako.

Prvo, Zadužuje se Kolegij Doma naroda da prije donošenja odluke o putovanju parlamentarnih delegacija u inozemstvo obavezno zatraži mišljenje Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku Doma.

Pod dva, mišljenje Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku odnosi se na neophodnost putovanja, broj članova delegacije, dužinu boravka kao i na smjernice za nastup delegacije.

Tri, ovaj zaključak se ne odnosi na putovanja stalnih parlamentarnih delegacija, koje učestvuju u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim međunarodnim institucijama. Dakle, ovaj zaključak bi se odnosio samo na ad-hoc formirane parlamentarne delegacije. On se ne može odnositi na stalne parlamentarne delegacije u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, u Centralnoevropskoj inicijativi, OSCE-u, Interparlamentarnoj uniji, jer to su već formirane delegacije, koje idu na poziv tih tijela na sastanke i na sesije tih organizacija – asocijacija i, naravno, mi kao Dom podržavamo takvu aktivnost i nema potrebe da se, kada je u pitanju rad tih delegacija bilo šta intervenira od ovog doma.

Ali, prošlogodišnja putovanja u inostranstvo dobrim dijelom, ili većim dijelom su bila ad-hoc putovanja, ad-hoc formirane delegacije. Kolegij je o tome odlučivao. Prema članu 17. Poslovnika o radu Doma naroda Kolegij ima ovlaštenje i on je zadužen za iniciranje, koordinaciju, ostvarivanje međuparlamentarne saradnje, ali je, također, i odredbom člana 25. Poslovnika predviđeno da Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku razmatra pitanja međuparlamentarne saradnje sa odgovarajućim komisijama parlamenta drugih zemalja, kao i pitanja saradnje sa međunarodnim parlamentarnim skupštinama i drugim međunarodnim institucijama. Dosadašnja praksa je, pokazala da je Kolegij isključivo donosio odluke o tome hoće li se putovati ili neće, odluke o sastavu delegacije, o tome nije konsultirana odgovarajuća komisija, nadležna Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku. Ukoliko bismo usvojili ovaj zaključak i u pogledu ovih ad-hoc delegacija, obavezali Kolegij da zatraži samo mišljenje ove komisije, dakle, ne pledira se uopće miješanje nadležnosti Komisije u ovlaštenja Kolegija, da Komisija izrazi svoje mišljenje i, na kraju krajeva da kaže da li je to neophodno ili nije neophodno za ovu zemlju, da kaže koliko je to članova

delegacije neophodno i da kaže šta misli. To je komisija koja treba da prati vanjsku i trgovinsku politiku ove zemlje ispred ovog doma, da kaže neke smjernice valjda tim ljudima koji će otići tamo. Mislim da bismo imali i kvalitetniji nastup parlamentarnih delegacija i da ne bi došli na kraju 2002.godine u onu vrstu rasprave u kojoj smo bili na kraju 2001.godine. To bi bio prijedlog kolege Genjca i mene. Mi smo napravili, na osnovu našeg skromnog znanja i neki tekst prijedloga zaključka. Ja ne pretendujem da to bude definitivni tekst. Možemo se obavezati nas dvojica, zajedno sa Sekretarijatom Doma, da napravimo odgovarajući prijedlog zaključka, ali ovo može biti makar osnova za raspravu. Toliko i hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Džaferović, molim vas da se držite vremena prilikom predlaganja određenih tačaka dnevnog reda. Naravno, svaki prijedlog za dopunu dnevnog reda legitiman je i o njemu će se Dom izjašnjavati. Pojašnjenja radi, mada je to gospodin Džaferović to jasno istakao, razgraničenja u Poslovniku u nadležnosti komisija i nadležnosti Kolegija su vrlo jasna. Po članu 17. Kolegij je zadužen za iniciranje koordinaciju i ostvarivanje međuparlamentarne saradnje. Ono što su pitanja komisije jesu da razmatra pitanje izvještaja, politička pitanja te saradnje i mislim da tu koordinaciju treba nastaviti. Izvještaji o svim putovanjima moraju naći svoje mjesto na komisijama i, pri tome, Komisija ima mogućnost, a kasnije i Dom ako komisija to zatraži da o tome raspravi. No, time ne želim preduprijediti, nego čisto poslovnički razjasniti sadašnju poziciju i, istovremeno navesti činjenicu da, od kako djeluje Parlamentarna skupština BiH u ovoj parlamentarnoj skupštini i u ranijem sazivu Skupštine a ni u jednom drugom sazivu Skupštine Komisija ne preuzima nadležnosti određivanja delegacija. Podsjetio bih vas na iskustva najbližih susjeda a i drugih zaparno-evropskih zemalja.

No, svaki prijedlog je legitiman i mi ćemo poštovati procedure prilikom izjašnjavanja tog prijedloga, s tim što bih zamolio uvaženi izaslanik Džaferovića da mi pismeno dostavi, kako bih mogao prilikom izjašnjavanja pročitati naziv tačke dnevnog reda. Za riječ se javio, uvaženi izaslanik gospodin Halid Genjac. Izvolite gospodine Genjac. Ja bih vas molio da poštuju vrijeme od tri minuta predviđeno za obrazlaganje svake nove tačke dnevnog reda.

HALID GENJAC

Hvala, ali i ja bih molio da se prijedlozi poslanika stave legitimno na glasanje kao što su legitimni, bez prethodnih komentara koji oduzimaju prilično vremena.

Mi smo na današnjem dnevnom redu dobili u prijedlogu da se nađe i tačka koja se zove zakon o upotrebi i zaštiti znaka Crvenog krsta/križa i naziva društva Crvenog krsta/križa BiH. 20.09.2001.godine, Vijeće ministara je dostavilo uparlamentarnu proceduru i zakon koji sam naveo, ali i zakon o društvu Crvenog križa/krsta BiH. Po meni je nelogično da se prvo razmatra zakon o upotrebi znaka i naziva društva, prije nego što se razmatra zakon o društvu Crvenog križa/krsta. Ja ne znam kako je do toga došlo, ali u svakom slučaju u najmanju ruku potreban je odgovor. Da li su oba zakona u komisijskoj fazi, na istom stepenu? Da li je moguće da se i na današnjoj sjednici stavi na dnevni red i zakon o društvu Crvenog križa, jer bi to bilo logično da se prvo donese zakon o Crvenom križu o društvu Crvenog križa, pa

onda zakon o zaštiti znaka. Ako nisu u istoj komisijskoj fazi, zašto nisu u istoj komisijskoj fazi da se odgovori i odnsono ako nije moguće da budu danas na dnevnom redu oba, a u svakom slučaju sugerisem da se nastoji da oba zakona svoju parlamentarnu sudbinu, imaju na način da se paralelno donesu u krajnjem rezultatu. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem samo objašnjenje, prosti je razlog zašto je ovaj prijedlog zakona o upotrebi zaštite Crvenog križa bio u proceduri zato što je proceduralno ranije krenuo i prošao određene faze. Postoje različita mišljenja. Postoje oni koji obrazlažu, da naprotiv treba prvo razmatrati pitanje upotrebe i zaštite znaka da je to globalno pitanje u odnosu na društvo. Međutim, Kolegij je zauzeo stajalište da proceduralno obezbijedi da u drugom čitanju rasprave oba zakona se nađu, ovi zakoni istovremeno, odnosno shodno ovome što je predložio gospodin Genjac da sudbina tih zakona bude razmatrana na istom zasjedanju i po redosljedi koji, eto možemo dogovoriti na narednom zasjedanju, ali u svakom slučaju kao dvije tačke koje će biti dobrim dijelom vezane. S ovim mislim da smo razjasnili ovu poziciju. Nema poslovničke mogućnosti da drugi zakoni dođu na dnevni red.

Ukoliko nema novih prijedloga, predlažem da pristupimo izjašnjavanju. Da li imamo tekst gospodina Džaferovića? Prijedlog zaključka Džaferovića vi ste čuli objašnjenje koje sam ja dao u ime Kolegija.

Ko je zato da se uvrsti tačka dnevnog reda gospodina Džaferovića? –9.

Ko je protiv?

Ko je uzdržan?

Konstatujem da je tačka gospodina Džaferovića u radnom naslovu o procedurama međuparlamentarne saradnje uvrštena kao tačka dnevnog reda – 20.tačka dnevnog reda, u skladu sa zahtjevom gospodina izaslanika i glasanjem članova Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. Sa ovom tačkom dnevnog reda glast ćemo o cjelini dnevnog reda. Nema potrebe da isčitavam cjelokupan dnevni red.

Ko je za dnevni red?

Jednoglasno, obzirom da je u međuvremenu dalje odsustvo sa ove sjednice, zbog službenih obaveza najavio gospodin Ibrahim Spahić. Pristupamo realizaciji prve tačke dnevnog reda.

Ad.1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja

Ja bih molio Službu da pripremi dnevni red kakav smousvojili da bi bio lakši rad izaslanika – članova Doma naroda.

Povodom ove tačke dnevnog reda, nažalost, stigao je samo jedan dio odgovora na izaslaničko pitanje jednog izaslanika. Mi ćemo svakako za iduću sjednicu Doma naroda pripremiti pregled svih pitanja na kojima nismo dobili odgovor i u tom kontekstu na određen način zatražiti od vijeća ministara i Predsjedništva da se odgovornije odnosi prema izaslaničkim pitanjima. Za riječ se javio gospodin Nikola Špirić. Podsjetio bih vas, postavljanje pitanja je, također, usmeno do tri minuta i odgovori do tri minuta, ostalo se može pismeno zatražiti.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, uvaženi članovi Predsjedništva, članovi Savjeta ministara, cijenjeni gosti, ja sam na 11. i 12. sjednici postavio po dva delegatska pitanja, nažalost, nisam dobio odgovor ni na jedno. Ja ću sada ponoviti javnosti radi, dakle, ne radi se o pitanjima o kojima treba pribaviti neku dokumentaciju da bi se dao jasan odgovor. Imam razlog da su politički razlozi ti na koje se ne daju odgovori. Na 11. sjednici sam postavio pitanje. Kada će Savjet ministara BiH i Predsjedništvo BiH donijeti odluku o novom rasporedu sjedišta različitih agencija na nivou BiH, kako bi pokazalo da se razvija koncept decentralizacije BiH? Kakva je nacionalna struktura zaposlenih u institucijama BiH? Ja mislim da ovdje treba samo dobra volja da se da odgovor. Ne treba nikakvo postizanje nekih dogovora, sporazuma, nego jednostavno izvještaj koji imamo da se dostavi.

Također, na 12. sjednici sam postavio pitanje. Može li jedan član Predsjedništva ili Savjeta ministara samostalno pružati odgovore u ime organa koje predstavlja, ako se zna da je za svaku odluku Predsjedništva neophodan konsenzus, odnosno zajednički utvrđen stav odluka ili zaključaka. Mi imamo praksu do sada, da kod kolektivnih organa pojedinci daju tumačenje, odnosno danas kod utvrđivanja dnevnog reda imali, meni na Kolegiju imali stav da Predsjedništvo insistira izričito da bude tačka dnevnog reda a danas ste vidjeli kako ljudi kažu, znate mi ne insistiramo. Ja vas molim, dakle, da imamo jasan odgovor i da se držimo Poslovnika a za današnju sjednicu ja imam tri delegatska pitanja. Pretpostavljam da će im sudbina biti ista kao i ovih, ali evo hoću da ih postavim.

Prvo pitanje. Zašto do sada nije dostavljen izvještaj o preventivnoj reviziji u Ministarstvu trezora institucija BiH, koja je tražena zaključkom Doma naroda na 9. sjednici od 1.10.2001. godine. Znači li to da ima političkog otpora u ovoj vrsti revizije ili se radi o nečemu drugom. To je bio precizan zaključak ovog doma. Dakle, pet mjeseci je prošlo od tog zaključka, da mi nemamo nikakvih informacija.

Drugo pitanje. Ko je, na osnovu koje odluke i kada izvršio prodaju zlata, koje je BiH pripalo po osnovu Sporazuma po pitanjima sukcesije bivše SFRJ. To zlato je prodato. Sredstva su obezvrijeđena, ona stoje zamrznuta, mislim da je to dijelom i šteta za BiH, ali moramo mi delegati i poslanici znati ko je na bazi i koje odluke pristupio realizaciji tog posla.

Treće pitanje. Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija BiH, zaključkom Doma naroda sa 4. sjednice održane 23.5.2001. godine, traženo da se Domu naroda dostavi spisak naturalizovanih državljana BiH. Zašto još uvijek nema izvještaja, odnosno spiskove, zašto komisija tajposao nije završila i dostavila Domu naroda? Sve jedno mi je hoće li biti pismeni ili usmeni odgovor. Ja ću pismeno dostaviti ova pitanja. Dakle, ako nema odgovora danas, može biti odgovor u pisanoj formi.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Izaslanik je zatražio odgovor u pisanom obliku. Ja bih zamolio sve delegate – izaslanike, naravno, nikom se ne može oduzeti pravo da postavljeno pitanje već ranije ponovo postavi, ali vas opominjem da bi to oduzelo ogromno vrijeme i tako

da smo na određeni način dogovorili da ćemo sva postavljena pitanja, na koja nisu stigli odgovori prezentirati na narednoj sjednici ovog doma.

Ja ću vas podsjetiti da smo poslovnički zatražili da se pitanja postavljaju u skladu sa Poslovníkom, da bi imali adekvatan i efikasan rad ove tačke dnevnog reda, podrazumijevalo da se ranije dostve u pisanom obliku pitanja, kako bi se moglo zatražiti od Vijeća ministara, odnosno predstavnika od koga se traži odgovor spremanje na usmeni odgovor ukoliko to izaslanik traži i ponovo bih vas pozvao na poštivanje Poslovnika u tom kontekstu. Gospodin Ibrahim Spahić se javio za riječ. Izvolite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, članovi Predsjedništva, gosti, ja bih želio da iskoristim izuzetnoprilikom da sva tri člana Predsjedništva prisutna na današnjoj sjednici i da kažem po mom uvjerenju bilo bi jako važno sada da i ponovim pitanje koje sam dostavio pismeno, formulirano i prema Predsjedništvu i prema drugim institucijama. Prvo pitanje, ono nosi naziv Sarajevo, 4.1.2002. ima u Službi vjerovatno, pa to mogu prepoznati, oni su mi dostavili da je to tako, da je formalno pravno ispunjen osnov za postavljenje na usmeni način pitanje. Sad da kažem koje je to pitanje.

Predsjedništvo BiH sa potpisom predsjedavajućeg Predsjedništva BiH gospodina Križanovića je, prošle godine uputilo pismo Vijeću ministara u vezi sa rješavanjem statusa institucija koje je osnovala RBiH, uključujući Nacionalnu univerzitetsku biblioteku i druge institucije sad da ne nabrajam sve. Svi znamo koji je to broj institucija i koje su to institucije koje Parlament BiH tada Socijalističke Republike BiH i Narodne RBiH i Republike BiH i Bosne i Hercegovine usvajao kad je riječ o tim institucijama.

Imajući u vidu da se u javnosti već od Dejtona do danas, to je već sedma godina, postavlja pitanje statusa tih institucija. Ovo pitanje se odnosi na Vijeće ministara, jer je Predsjedništvo tražilo od Vijeća ministara da izađe sa prijedlogom zakona ili sa prijedlogom rješenja za status ovih institucija. Ali, uz nazočnost sva tri člana Predsjedništva je, važno to pitanje ponoviti, zbog toga što je Predsjedništvo pokazalo odgovornost prema Dejtonskom mirovnom sporazumu da se sve institucije koje imaju zakonom riješen status od strane državnih institucija BiH, dok se ne bude na drugi način riješilo, imaju odgovarajući status u BiH. Taj odgovarajući status u BiH ne znači da je uopće moguće, npr. svoditi institucije koje su od posebnog državnog interesa, kao što je Zemaljski muzej BiH, da uzmem tako jedan primjer, klasičan, koji je ovaj parlament eksploatisao jednako kao i Vijeće ministara, jednako kao i Predsjedništvo nekoliko godina poslije Dejtona, skoro do '98. čini mi se. Tamo su stvorene i obaveze ovog parlamenta, Predsjedništva i Vijeća ministara prema toj instituciji. Nedopustivo je da Predsjedništvo traži od Vlade od Vijećam inistara odgovor o tom statusu, da život teče dalje, da se godinama niko ne bavi tim problemom i da, jednostavno nema nikakvog izgleda da će neko dati odgovor tim institucijama o čemu se radi, formalan zvaničan bilo Parlament BiH bilo Vijeće ministara, bilo neka treća institucija, koja je nadležna za to, u ovom slučaju mislim na Predsjedništvo. Jer, ovo je Predsjedništvo zvanično dobilo, koliko znam prije

nekoliko dana jedan račun od nekoliko stotina hiljada maraka za korištenje usluga prostora Zemaljskog muzeja BiH.

Moram da kažem da sam ja u više navrata učestvovao u različitim projektima koji su se ticali statusa ovih institucija i, prije svega nosim punu odgovornost, jer su me i zamolili predstavnici različitih tih institucija da se obratim Parlamentu i zatražim da sva tri nivoa vlasti, dakle, i Predsjedništvo i Vijeće ministara i Parlament sjedu i donesu odgovarajuće odluke, prijedloge i zakone i stave u proceduru ta rješenja. Da bi taj posao obavili, potrebni su mjeseci i mjeseci strpljivog rada. Potrebno je razgovaranje. Potrebno je,

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bih vas molio.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja bih vas molio, pošto je jedina prilika da se može ovim institucijama na ovaj način odgovoriti, pošto nema načina da ih stavimo ni na dnevni red. Nema načina ni da bilo šta učinimo. Ja sam želio samo iskoristiti mogućnost, da zatražim u okviru delegatskog pitanja, to sam pismeno formulisao, da Vijeće ministara, zaista, bude obavezano i prema Predsjedništvu i prema Parlamentu, prema tim institucijama i prema javnosti da ne parafraziram ja stvari od kukaca pa do ... šta treba sve zaštititi, ali ovo što se događa sa institucijama u kojima je kulturno blago i naslijeđe i, zaista, izuzetna vrijednost ne za svakog građanina BiH, nego svakog stanovnika planete Zemlje, šteta je da mi se oko toga ponašamo kao da nemamo pojma o čemu se radi. Ni u Budžetu nije predviđen ni dinar za te institucije, kao da to ne postoji. To pliva u zraku.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Spahiću imali ste mogućnost rasprave.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja sam iskoristio svoju mogućnost i bilo mi je veliko zadovoljstvo i molio bih Vijeće ministara, bez obzira što je ovako slabašno prisutno da dobro se počeka po glavi i da odgovori na ovo pitanje hitno.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zaista ću biti prinuđen da koristim svoja poslovnička ovlaštenja. Nema razloga da svaku tačku dnevnog reda koristite za rješavanje svojih motiva, da bilo kome što kažete, imate i pauze. Članovi Predsjedništva, članovi Vijeća ministara su vrlo transparentni i spremni da vas slušaju, a eventualno ako želite efekat prema javnosti možete sazvati pres konferenciju, ali nemojte ovu tačku dnevnog reda koristiti za nešto što ne podpada pod ovu tačku dnevnog reda. Zahvaljujem i pored toga na dobrim namjerama uvaženog izaslanika gospodina Ibrahima Spahića. Da li se još neko javlja za poslaničko pitanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Riječ ima predsjedavajući gospodin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Na osnovu člana 117. Poslovnika Doma naroda, postavljam sljedeće poslaničko – izaslaničko pitanje Vijeću ministara BiH.

Da li su tačne tvrdnje Helsinškog komiteta za ljudska prava, da je u okviru provođenja antiterističke kampanje došlo do niza pojava kršenja ljudskih prava, između ostalog i, da su pripadnici SFOR-a, neovlašteno privodili građane BiH i ispitivali ih i primjenjujući mjere, koje se prema evropskim standardima mogu podvesti pod nehumane, ponižavajuća postupanja. Da su BiH vlasti nezakonito oduzele BH državljanstvo 94 građana. Da su vršene deportacije i ekstradicije oko 15 prema zemljama u kojima postoji smrtna kazna ili isporučenim građanima prijeti smrt kao posljedica torture što je suprotno Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima koja ima prednost u domaćem zakonodavstvu nad svim drugim zakonima, da je lokalna policija privodila građane a da pri tome nije jasno o kojoj se policiji radi, kantonalnoj, federalnoj ili specijalnim jedinicama. Naime, policajci nisu imali istaknute akreditacije niti su se predstavili prilikom privođenja. Da je međunarodna policija APTF prisustvovala nekim nezakonitim deportacijama i ekstradicijama, čime je učestvovala u kršenju zakona, umjesto da bude garant njegovog poštovanja.

Obrazloženje

Dana, 16.1.2002.godine, predsjednik Helsinškog komiteta za ljudska prava gospodin Srđan Dizdarević uputio mi je pismo u kojem je naveo da je u okviru anti terorističke kampanje, došlo do niza pojava kršenja ljudskih prava, te da ima indicija da će se navedenom praksom nastaviti i ubuduće.

Ukoliko su ovi navodi tačni, radi se, zaista, o drastičnim kršenjima ljudskih prava kojima se nanosi nesaglediva šteta međunarodnom ugledu BiH i proizvodi se pravna nesigurnost za sve građane BiH. Borba protiv terorizma svakako je jedan od najvažnijih prioriteta institucija BiH, oko čega je postignut opšti konsenzus političkih subjekata, uključujući i ovu parlamentarnu skupštinu i koja uživa plebiscitarnu podršku građana. Odlučnosti institucija i građana BiH su ... jednom od najvećih zala modernog svijeta, podrazumijeva i treba da podrazumijeva isključivo i dosljedno poštivanje Ustava, važećih zakona i međunarodnih konvencija o ljudskim pravima. Delegat Sejfudin Tokić.

Pitanje je postavljeno i traži se odgovor u pisanom obliku. Da li ima još izaslanika – delegata koji, gospodin Genjac. Izvolite gospodine Genjac.

HALID GENJAC

U okviru ove tačke dnevnog reda, ja imam jednu intervenciju. Mi smo dobili tumačenje odredbi Poslovnika Doma naroda o postavljanju poslaničkih pitanja, ukome je navedeno par tačaka Poslovnika korektno. Međutim, navedene su i tačke kojih nema u Poslovniku, kao npr. da se pitanja moraju dostavljati predsjedatelju Doma naroda prije usmenog saopćenja itd. to nigdje nema u Poslovniku i ovo ima

tendenciju cenzurisanja aktivnosti poslaničkih i nemogućnosti poslanika, po načinu selekcije pitanja da ih poslanici postavljaju za govornicom. To je jedno. Molio bih da Kolegij razmotri ponovo ovo tumačenje i da korektno tumačenje.

Jedno usmeno pitanje. Ukoliko ima neko od Vijeća ministara prisutan da ovdje odgovori. U kojoj su mjeri kršenja prava i ljudskih sloboda u vezi sa hapšenjima i ekstradicijama, u kolikoj i kojoj su mjeri povezane sa tvrdnjama vođe naše delegacije u Vijeću Evrope da se raniji predsjedavajući Predsjedništva slikao sa Bin Ladenom. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Po članu 118. jasno piše. Pitanja se postavljaju predsjedatelju u pisanom obliku. Podnesak sadrži izjavu, traži li izaslanik usmeni odgovor na sjednici ili pismeni odgovor i suština ove poslovničke odredbe, imala je za cilj da, ako se traži usmeni odgovor, da se na određen način obezbijedi prisustvo onoga ko može dati usmeni odgovor. A što se tiče cenzure to nije niti će biti politika ni ovog kolegija ni mene kao predsjedavajućeg ni Doma nego samo obezbjeđivanje adekvatnog odgovora. S obzirom da ne postoji potreba da se vodi rasprava i s obzirom da je isključiva nadležnost tumačenja Poslovnika kod Kolegija, ukoliko ima dalje pitanja, ja bih vas molio. U tumačenju Poslovnika je, navedena jedna posebna činjenica da je nemoguće i da ne treba postavljati pitanje međusobno poslanicima, jer vam moram reći da u izbornoj kampanji u kojoj idemo u toj situaciji bi se ovaj dom a pogotovo delegati – izaslanici, poslanici iz dva doma našli u situaciji da raspravljaju samo jedni o drugim. Ja zaključujem raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

Ad.2. Zapisnici 10, 11, 12. i 13. sjednice

Prvo ćemo razmatrati da li ima primjedbi na zapisnik sa 10. sjednice. Ko se javlja za riječ? Niko. Možemo li usvojiti zapisnik sa 10. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Ko je za?

Ima li neko protiv?

14 izaslanika je, glasalo za. Što znači svi prisutni u sali.

Zapisnik sa 11. sjednice.

Da li se neko javlja za riječ? Nitko.

Ko je za zapisnik?

Ima li neko protiv?

13 je glasalo za - 14 evo gospodin Spahić sa zakašnjenjem glasao za. Jednoglasno.

Zapisnik sa 12. sjednice. Ima li neko da traži riječ. Riječ traži gospodin Genjac a potom, koliko sam shvatio i gospodin Ilić. Izvolite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege član 66. Poslovnika Doma naroda, tačka 2. navodi da izaslanik može zahtijevati da njegova pritužba u vezi sa mogućim kršenjem Ustava BiH ili ovog poslanika bude unesena u zapisnik. Na 12. sjednici, kad je razgovarano o Zakonu o koncesijama i o tretiranju našeg prigovora po ugrožavanju vitalnog nacionalnog interesa, gospodin Džaferović i ja smo ustvrdili da se radi o grubom kršenju Ustava i Poslovnika. Molimo da se u skladu sa navedenim članom uvede ta naša primjedba u zapisnik.

Dalje, tokom usvajanja amandmana na Zakon o zaštiti potrošača u BiH, također smo uložili primjedbu da je grubo povrijeđen Ustav i Poslovnik ovog doma tokom prebrojavanja glasova i da su grubo prekršene odredbe Poslovnika. Ostali smo u manjini, i dalje smatramo da se radi o gruboj povredi Ustava i Poslovnika i molimo da se u skladu sa članom 66. tačka 2. Poslovnika Doma naroda naše primjedbe uvedu u Poslovnik radi daljih koraka i istorije.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Vi niste na samoj sjednici zatražili i pozvali se na ovaj poslovnik. Međutim, nema nikakvih problema, obzirom da je takav tok sjednice bio, ponavljam da je sastavni dio zapisnik kompletan snimak sjednice, ali mislim da ove primjedbe možemo prihvatiti i da se uvedu kao primjedbe i mišljenja dvojice izaslanika, ali radi pred upređenja, kad nešto se insistira po ovom članu u toku rasprave odmah treba reći, jer nema razloga da to ne uđe, sve ono što pojedinačno delegat – izaslanik hoće da uđe kao sastavni dio zapisnika. Gospodin Ilić se javio. Govorimo o 12. sjednici.

DRAGUTIN ILIĆ

Sasvim je nevažno gospodine predsjedniče, pošto su moje primjedbe opšte prirode, mogao sam da to stavim i na bilo koji od ovih zapisnika, pa evo pošto je već 14. sjednica, a pojavljuju se stalno isti problemi, smatram da bi bilo potrebno da Sekretarijat Doma upozorimo i one koji pišu zapisnike, da se zapisnici korektno pišu jezički, korektno gramatički, pravopisno i da se poštuju sva tri jezika i sva tri pisma, odnosno dva pisma.

Dakle, zaista, ne primjereno je da se u ćirilicom tekstu pojavljuje đeca, da se miješa ć i č, tamo gdje treba ća da je č, tamo gdje treba da je dž da je đ itd. Ja vas molim, ja govorim, nadam se potpuno pravilno jezikom, uvijek sam imao dobru ocjenu iz srpskog jezika i molio bih da se to ispravno piše.

Također smo se dogovorili, da predsjedavajući komisija Doma, dakle, da se na tom jeziku i pismu kome pripada taj član da se na tom jeziku to i piše i na tom pismu i onda ćemo postići punu ravnopravnost. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem se. Ja mislim da se ova sugestija može prihvatiti, samo jedno obrazloženje. Mi nemamo tehničkih mogućnosti kompjuter kada prebacuje, ali ja bih

predložio da Jadranko objasni u toku sjednice gospodinu Iliću, ali svakako ova sugestija stoji. Skupština mora biti tehnički osposobljena da se obezbijede sve ove pretpostavke. Je li možemo pristupiti izjašnjanju.

Ko je za uz ove prihvaćene primjedbe gospodina Džaferovića? Jednoglasno.

13.sjendica.

Ima li neko da se javlja za riječ? Nema.

Ko je za usvajanje zapisnika sa 13.sjednice?

Jednoglasno.

Konstatujem da smo iscrpili raspravu po drugoj tački dnevnog reda, a radi se o zapisnicima 10,11,12. i 13. sjednice.

Ad.3. Imenovanje članova za zajedničku komisiju oba doma Parlamentarne skupštine BiH za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu carinske tarife

Prijedlog Kolegija ovom domu, kojeg vi možete promijeniti, dopuniti. Biraju se tri člana te komisije, jeste gospodin Novaković, gospodin Jusufović i gospodin Ivanković. Da li ima novih prijedloga? Primjedbi na navedeni prijedlog? Možemo li prihvatiti ovaj sastav komisije za usaglašavanje sa dijelom delegacije, komisije iz Predstavničkog doma.

Ko je za?

Je li neko protiv? Nije niko. Jednoglasno je prihvaćen sastav Komisije, zajedničke komisije oba doma za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu carinske tarife.

Ad.4. Izjašnjanje o Izvještaju Zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu Zakona o industrijskom vlasništvu u BiH

Ima li potrebe da se javlja neko od članova Komisije? Dobili ste pismeni izvještaj. Da li neko traži dodatno objašnjenje? Ukoliko nema, molim vas da pristupimo izjašnjanju o Izvještaju Zajedničke komisije, koja je postigla saglasnost o tekstu.

Ko je za prihvatanje ovog izvještaja?

Ima li neko protiv?

Ima li neko uzdržan?

Uz 3 glasa uzdržana, konstatujem da je prihvaćena i obezbjeđena potrebna većina i entitetska većina za prihvatanje ovog izvještaja i samim tim defakto Zakona o industrijskom vlasništvu BiH.

Ad.5. Izjašnjanje o razmatranju člana 100. Poslvonika Doma naroda, zakon o namjeni korištenja imovine koje BiH dobija po Sporazumu o pitanjima sukcesije bivše SFRJ – predlagač Ivo Divković

Ja bih molio, vi znate da, shodno proceduri, mi prvo razmatramo potrebu procedure po članu 100 i u tom kontekstu ja bih molio predlagača gospodina Ivu

Divkovića da obrazloži potrebu za tom procedurom a potom da obrazloži i motivaciju prijedloga svog zakona. Izvolite gospodine Divkoviću.

IVO DIVKOVIĆ

Hvala lijepa. Poštovani predsjedavajući, članovi Predsjedništva i Vijeća ministara, kojih je ovdje stvarno u vrlo malom broju. Cijenjene kolege delegati – izaslanici, ja sam, koristeći se pravom izaslanika iz članka 76. Poslovnika Doma naroda, zatražio da se na današnjoj sjednici ovog doma uvrsti i razmatranje zakona o namjeni i korištenju imovine, koju BiH dobija po Sporazumu o pitanju sukcesije bivše SFRJ i to po visokom stupnju hitnosti, odnosno uskladno članku 100. Poslovnika ovog doma.

Razlozi za ovakav zahtjev, upućen prema Kolegiju i ovom domu su, u činjenicama, prvo da se radi o zakonu, za čim donošenjem postoji izniman interes državnih struktura BiH, entitetskih struktura u oba BH entiteta, svih budžetskih korisnika kojima se kroz ovaj zakon omogućava dolazak do predviđenih sredstava, posebno kategorija socijalno ugroženih i penzionera.

Cijenim vrlo važnim da se pred vama predloženi tekst zakona, od ranije prezentiranog teksta razlikuje samo po članku 11.koji dovodi Parlamentarnu skupštinu u funkciju subjekta kontrole poštivanja zakona, od svih onih na koje će se prenijeti sredstva, sukladno ovom zakonu, što je i bio zahtjev od jednog broja, prije svega srpskih delegata ovog doma, prilikom razmatranja ovog zakona, predloženog od Vijeća ministara, koji nije dobio podršku u ovom domu.

Ovim, dakle, prijedlogom se išlo u ususret zahtjevima određenog broja delegata ovog doma, ne dovodeći u pitanje ostale elemente zakona, koji su usaglašeni i na Vijeću ministara, usaglašeni i sa entitetskim vlastima u oba BH entiteta i koji su, što smatram posebno važnim usvojeni na Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, čime su parlamentarci ovog doma iskazali punu odgovornost, rekao bih za funkcionisanje institucija BiH.

Vi danas, dakle, imate Prijedlog zakona u koji je ugrađen bitan zahtjev ovog doma, a koji, ako bude prihvaćen, ima realne šanse, realne šanse da bude podržan i od Predstavničkog doma Parlamenta BiH, jer u osnovi samo popravljajući tekst zakona koji su oni već usvojili, te ne postoje bitni razlozi da ne podrže i ovaj tekst zakona.

Poštovane kolege, svjestan činjenice, da bi svaka značajnija intervencija u zakonu, dovela u pitanje već usaglašena pozitivna stajališta, kako Vijeća ministara i entitetskih vlada tako i Predstavničkog doma, čime bi kompletan zakonski projekat doveo u pitanje se, svjestan činjenice paralize funkcija određenih segmenata države BiH i entiteta, bez usvajanja ovog zakona i izuzetnih interesa javnosti za njegovo donošenje, uvažavajući i, također, činjenicu da je sadržaj blizak tekstu zakona koji je bio već u ovom domu, te vam je zakon poznat, da je formuliran na jednostavan način i relativno kratak, što traži članak 100. Poslovnika Doma naroda, tražim da se o ovom zakonu izjasnimo sukladno članku 100. Poslovnika ovog doma i time odlučujuće pridonesemo efikasnijem funkcionisanju svih institucija sistema u BiH u narednom periodu. Hvala vam lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem uvaženom izaslaniku gospodinu Ivi Divkoviću. Podsjećam vas Ivo Divković je dostavio zakon o namjeni korištenja imovine koju BiH dobija po Sporazumu o pitanju sukcesije bivše SFRJ s zahtjevom da se razmatra po članu 100. Poslvonika Doma naroda i da prvo vodimo raspravu da li će zakon biti razmatram po članu 100. Prihvatanju takve procedure onemogućeno je predlaganje amandmana i defakto rasprava o zakonu bi se svodila na argumentaciju za njegovo prihvatanje i njegovo odbijanje. Molim vas da u tom kontekstu vodite i raspravu. Otvaram raspravu, da li će zakon razmatrati po članu 100. Ko se javlja za riječ. Obrazloženje predlagača za ovakvu proceduru ste čuli. Ko se javlja za riječ? Za riječ se javio gospodin Genjac, izvolite.

HALID GENJAC

Ovaj prijedlog zakona od gospodina Divkovića primljen je u Parlamentarnu skupštinu 28.12.prošle godine.

27.12. prošle godine, gospodin Džaferović i ja kao delegati u ovom domu, uputili smo zahtjev za htino sazivanje sjednice Doma naroda, da bi se razmotrio ovaj zakon, polazeći od značaja ovog zakona i niza pitanja koja su vezana za donošenje ovog zakona a o čemu je detaljnije govorio gosodin Divković.

Sjvesni smo bili činjenice, naravno, da treba pet delegata za inicijativu da bi se sazvala sjednica, međutim, prema Poslovniku, postoji odredba da predsjedavajući Doma naroda po procjeni može sazvati hitnu sjednicu Doma naroda. Mi smo imali informaciju da je Vijeće ministara priprema zakon koji je istovjetan prijedlogu gospodina Divkovića i taj zakon je bio dostavljen u proceduru, nakndano je povučen. Budući da je gospodin Divković dan poslije ovaj zakon.

Imajući to sve u vidu i naš zahtjev, koji je hronološki prije uslijedio, može se smatrati da iza ovog prijedloga stojimo i mi kao delegati gospodin Džaferović i ja i potpuno stojimo i opravdavamo potrebu da se ovaj zakon razmatra po hitnom postupku po tački 100. Poslovnika u Domu naroda i podržat ćemo taj prijedlog, ali molio bih, zaista da se odgovori javnosti, zašto se tek danas razmatra po ovom zakonu. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Da li se još neko javlja za riječ? Gospodin Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, uvaženi delegati, cijenjeni članovi Predsjedništva, članovi Savjeta ministara, predstavnici medija. Ja ću, naravno, podsjetiti malo na sve ono što je pratilo usvajanje i ne usvajanje zakona o sredstvima sukcesije. Vi znate da sam ja bio predlagač tri amandmana, koje nije osjećao za potrebu niko ni da razmatra ni da usvoji ni da kaže da su dobili ni da nisu dobili, niti je Savjet ministara osjećao potrebu da se o uopšte izjasni o amandmanima. Nažalost, rezultat takvog rada Savjeta ministara kao predlagača je, doveo do toga da zakon nije prošao u parlamentarnoj proceduri i, ono što je posebno interesantno, šta se poslije događalo. Moram vam reći

da sam više imao razgovora sa predstavnicima međunarodne zajednice, vezano za zakon o sredstvima sukcesije nego sa kolegama parlamentarcima i sa Savjetom ministara. Moram da ni sa kim nisam imamo nikakav razgovor. Otkud na jednom da Vijeće ministara izgubi potrebu hitnosti? Otkud potreba da se povuče zakon? Umjesto da Vijeće ministara kaže, gospodine Špiriću ili ovaj ili onaj, ovaj amandman je suvisao može biti ugrađen u zakon, ovaj ne može iz tih i tih razloga. Ne postoji ovdje niko ko nije spreman da dobre argumente reagovati usvajanjem zakona. Ali, dame i gospodo, ne može Vijeće ministara, u stvari može pokušati da traži zaobilazne mehanizme kako bi ponudilo isti zakon koji nije prošao. To je kazna za ovu državu. Kako je moguće, ako postoji zaključak Predsjedništva BiH, u kojima sredstva sukcesije ne mogu ići u potronju, pa ja molim da kažem ima li takav zaključak ili ne da se nađe u prijedlogu zakona. Ja izuzetno cijenim inicijativu gospodina Divkovića. Radi se o čovjeku koji sa mnom bio poslanik u Predstavničkom vijeću. Cijenim i njegovu plemenitu namjeru, ali dame i gospodo, jesmo li mi došli u situaciju da Parlamentarnu raspravu mi delegati vodimo na principu uzmi ili ostavi. Je li to njegovanje parlamentarizma. Zašto nas Savjet ministara uopšte dovodi u takvu situaciju i nije tačno da je uvažena suština i nije tačno da je to dogovoreno na entitetskom nivou, nego ovdje ne želi niko iskreno da razgovara, ali da ja ne bih ulazio u suštinu zakona, ulazit ću kada mi se dozvoli kao delegatu da imam pravo na priču o suštini. Dakle, tad ću da uđem u raspravu da kažem zašto stojim na poziciji ovog amandmana. Vijeće ministara mi može da kaže, to ne može iz tih i tih razloga. Znači, razlozi moraju biti valjani. Ne može Vijeće ministara da ćuti da povlači zakon i da manipuliše sa javnošću BiH kako neko ne vodi računa o penzionerima o ovom i onom a da tamo stoji penzioneri invalidnine i ostalo.

Znate, kada bi se takva formulacija u bilo kojem evropskom ozbiljnom parlamentu ponudila, to bi bio razlog za smjenu vlade ili savjeta ministara. Šta znači ostalo? Koliko su penzije, koliko su invalidnine, koliko ostalo? Je li to ostalo baš 100%. Kako je moguće da se takva formulacija uopšte nudi i niz drugih stvari, ali kad dobijem šansu da pričam o suštini.

Dakle, cijeneći sve to što je uradio gospodin Divković ja nisam spreman da se izjasnim. Ako smo imali skraćenu proceduru vezano za zakon koji nudi Savjet ministara. Savjet ministara je imao šansu da ponudi zakon, inovirani zakon po skraćenom postupku, po hitnom postupku. Ali, morao je da razmotri amandmane da javnost obavijesti zašto uvažava nešto, zašto nešto ne uvažava. Bila je takva najava u medijima. Bio sam obradovam kada je predsjedavajući Savjeta ministara rekao: “Evo mi ćemo kao Savjet ministara usvojiti jedan amandman koji se odnosio na parlamentarnu kontrolu i vidjet ćemo da li su ti koji traže kontrolu spremni da ga usvoje”. I gle divnog čuda Savjet ministara povlači svoj zakon, pokušava preko delegata da, uz minimalnu korekciju vrati stari zakon. Takve igre ne treba da se igra Savjet ministara prema nama. Mi smo ozbiljan parlamentarni dom, kao što je ozbiljan dom i Predstavničko vijeće i nije tačno da je to tamo u Predstavničkom vijeću usaglašeno, no se radi o ozbiljnim razlikama i sad se postavlja dilema, ako ovdje bude ozbiljnih korekcija, hoće li drugi dom reagovati na način kao što je reagovao jer su ugrađene stavke koje nisu dogovorene. Ja vas, dakle, molim da se samo javnos BiH ispravno informiše. Ne postoji niko ozbiljan u ovoj državi kome je stalo da ne prođe dobar zakonski projekat. Ali, ja ne mogu da služim za pokriće različitih dogovora u kojima kaže sve smo dogovorili a niko nije spreman da potpiše šta je dogovorio.

Ako je postignut dogovor da se sredstva daju na kreditnoj osnovi, ja molim da se potpisnici oni koji su postigli sporazum potpišu. Šta tu ima loše? Šta ima loše? Ja imam informaciju da to nije postignuto i ja vas molim, dakle, nisam zato da mi delegati jedni drugima nudimo zakone po proceduri uzmi ili ostavi. Ja ću se izjasniti protiv te procedure iz razloga koje sam naveo. Mora se delegatima – poslanicima dozvoliti da imaju pravo na amandmane, da uz jednu raspravu, u tolerantnoj romi dođu do najboljeg zakonskog rješenja. Molim vas, niko se nije upuštao vezano za suštinu zakona i amandmana. Svi su govorili o delegatima, jesu li Srbi, jestu li visoki jesu li kooperativni, jesu li nekooperativni. Ja kažem, ja hoću da razgovaram o zakonu. Kad bude tačka dnevnog reda, ponašanje Nikole Špirića ili Sejfidina Tokića ili Ibri Spahića ili Gorana Turjačanina, onda ćemo pričati šta jedni o drugima imamo. Kad bude tačka zakona, moramo o zakonu i amandmanima. Ja tako smataram, shvatam parlamentarnu svoju obavezu kao delegata.

Dakle, ja sam jasan, iz kojih razloga neću podržati obrazloženje hitnosti po članu 100 bez prava na amandmane. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ko se dalje javlja za riječ od izaslanika – delegata? Gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILONOVAKOVIĆ

Uvaženi članovi Predsjedništva, uvaženi članovi Savjeta ministara, kolege delegati, ja želim samo da informišem ovaj dom da sam po primitku prijedloga zakona gospodina Divkovića uputio gospodinu Divkoviću određene sugestije sa molbom ako može da sugestije ugradi u zakon i poboljša tekst, kako bi zakon bio prihvatljiv i kako bismo onda mogli o njemu odlučivati sa većom mogućnošću da bude prihvaćen.

Naravno, također, želim da izrazim svoju rezervu na način da se prijedlozi zakona od strane delegata razmatraju po hitnom postupku, bez obzira na poslovničku mogućnost, jer na ovaj način mi bismo, zaista, izvršili ne samo derogiranje pojedinih delegata, nego i ovog doma. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javlja gospodin Sejfidin Tokić. Izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dame i gospodo, uvažene kolege izaslanici – delegati ovog visokog doma, obzirom da je i u pitanju uvaženog kolege Genjca bio zahtjev da se pojasni nešto oko procedure ali se i u javnosti često pojavljuju pitanja procedure, ja bih vas želio u ime Kolegija Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH informisati da Kolegij Doma naroda ima jednoglasan, apsolutni konsenzus da procedurom ne zaustavlja, po bilo kojoj proceduri ni jedan od zakonskih akata i da sve ostalo je špekulacija. Sve ostalo je špekulacija. Gospodin Genjac i gospodin Džaferović su uputili 27. zahtjev za vanredno zasjedanje u trenutku kada je to protokolirano u Domu naroda

Parlamentarne skupštine nije bio ni jedan zakon o sukcesiji u proceduri niti je bio jedan prijedlog zakona. Svo vrijeme smo držali punu komunikaciju sa Vijećem ministara kada je 28. dostavio Prijedlog zakona o sukcesiji, s aspekta potrebe da li insistira na vanrednom zasjedanju, kao i predsjednicima svih delegacija i sva tri naroda u ovom domu. Sa spremnošću da se održi sjednica i podsjećam vas, poslovnički jasno stoji da odsustvo pa čak i pokušaj onemogućavanja ako bi se to desilo ni jednog od predsjedavajućeg ne može blokirati rad Doma naroda Parlamentarne skupštine, procedurom je obezbijeđeno da se sjednica može sazvati. Nije bilo ni jednog poslovnički relevantnog zahtjeva za vanredno zasjedanje Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH a kad kažem relevantnih, smatram da traži pet delegata ili pak da traži jedan od predlagača zakona.

Što se tiče samog zakona gospodina Ive Divkovića, ja ne želim sada komentarisati. Zakon o Vijeću ministara, naprosto on nije u proceduri. Vijeće ministara je povuklo svoj zakon o sukcesiji i mi danas imamo raspravu o proceduri gospodina Divkovića.

Gospodin Divković je dostavio svoj prijedlog zakona 28.12. sa zahtjevom da se on razmatra što je moguće u kraćoj proceduri. Najkraća procedura poslovnički sa pisma koje je on postavio jeste 24 dana, da Kolegij donese odluku da skрати sve rokove 24 dana.

Gospodin Divković je 7.1. isti tekst zakona predložio Kolegiju da se razmatra po hitnoj proceduri po članu 100 i istog dana sam obavio konsultaciju sa gospodinom Divkovićem i pitao da li on kao predlagač smatra da treba zakazati vanrednu sjednicu već osmog ili ne znam ni ja kojeg datuma. Gospodin Divković je rekao da procjenjuje da to treba ići kao predlagač na redovno zasjedanje po proceduri 100. Zašto je tražio tu proceduru, cijenjeni izaslanici su ovdje imali mogućnost da čuju. Ovo govorim s razlogom, da ovaj visoki dom treba biti dom gdje će se argumentima raspravljati o zakonu i gdje je normalno da neki prihvataju neke određene zakonske projekte a neki ne prihvataju i da ne bi trebao biti etiketiranje izaslanika i delegata u ovom domu, pogotovo ne od onih koji su imali ranije parlamentarnu većinu pa nisu usvojili ovaj broj zakona ni za čitav posjedjtonski period. U tom kontekstu, kao predsjedavajući, stat ću u zaštitu legitimiteta ovog visokog doma. Sazvaću uvijek vanrednu sjednicu kada bude ovlaštenu predlagač za tu vanrednu sjednicu, a nikada neću sazvati vanrednu sjednicu, mada imam mogućnost zato u kojoj će se pokazati da nemamo kvoruma. Za mene, za Kolegij bilo bi poražavajuće da iz proceduralnih razloga ne prisustvovanja kvorumu ne možemo o nečemu odlučivati.

Što se tiče mog stava o tom zakonu i špekulacija koje se pojavljivale u javnosti, moj stav o tom zakonu je jasno predočen na prvoj raspravi o tom zakonu. Sva sredstva od sukcesije, po mom ličnom mišljenju trebaju ići u razvoj, zapošljavanje, otvaranje novih radnih mjesta, investicije, stimulisanje prevashodno poljoprivredne proizvodnje i podršku izvozu naših firmi. Ako to obezbijedimo onda će biti i para za penzionere, onda će biti para i za rješavanje socijalne strukture. Međutim, to je moj potpuno lični stav i ja sam ga spomenuo samo zato što se pojavljivale najrazličitije špekulacije, vezane za proceduru i za ... ovo kao odgovor na pitanje, svu dokumentaciju o datumima kada je stizalo pa čak ako hoćete i telefonskim razgovorima sa gospodinom Novakovićem, gospodinom Jusufovićem, gospodinom Divkovićem, možete dobiti, o tome se vode bilješke, ali apelujem na vas,

važno je da raspravljamo o sadržaju, suštini i ponovo pozivam sve izaslanike u ovom domu, da dobro odvagaju argumentaciju šta gubimo ako prijedlog ovog zakona danas ne usvojimo i šta dobijamo ako ga usvojimo ili obrnuto. U tom kontekstu, mislim da trebamo snagom argumenata govoriti, uz moje vlastigo, blago rečeno iznenađenje da je Vijeće ministara odustalo od svog prijedloga.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodin Džafeorvić, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, ja ću nastojati da se uklopim u vrijeme replike koje je predviđeno Poslovníkom. Vi ste danas gospodine Tokiću mene pomenuli mene jedanput izravno u svojoj diskusiji. Jedanput je to bilo u nekom neizravnom prenesenom smislu riječi. Prvo ovo drugo. Aludirali ste vjerovatno na mene, na dr Genjca kada ste kazali da oni koji su imali parlamentarnu većinu od Dejtona pa do danas nisu donjeli da je za ovaj period od u toku 2001. godine doneseno više zakona, nego od strane onih koji su imali parlamentarnu većinu od Dejtona pa do 2001. godine.

Gospodine Tokiću ovakvih zakona kakve ste vi donjeli i za koje ste vi dali saglasnost moglo se donjeti takvih zakona mnogo, mnogo više u ranijem periodu. Moglo se mnogo, mnogo ranije donjeti Zakon o praznicima npr. u kojem će 25. novembar biti samo dan Antifašizma, a ne i dan ZAVNOBiH, odnosno dan državnosti. Toliko oko zakona i ja vam preporučujem kada se hvalite o broju donesenih zakona otvorite Službeni glasnik Bosne i Hercegovine pa nam kažite koliko je u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine objavljeno zakona. Ja bih kao delegat i kao građanin ove zemlje bio sretan da ih je mnogo više nego što vi kažete, a nažalost nema ih u onom broju koliko vi govorite u svojim javnim istupima.

Što se tiče one direktne prozivke vezane za Zakon o sukcesiji tačno je da smo gospodin Genjac i ja 27. 12. uputili zahtjev za sazivanje vanredne sjednice i tačno je da smo bili svjesni i da smo znali da po Poslovníku dvojica ljudi to ne mogu zahtjevati, nego da je to pravo pet ljudi. Tačno je također da zakon 27. nije bio stigao u parlamentarnu proceduru. Ali je također tačno da je zakon 27.12. u ovom tekstu kako ga je predložio gospodin Divković od strane Vijeća ministara usvojen na sjednici i odmah nakon što smo ga čuli za taj detalj dakle ponov utvrđen tekst Prijedloga zakona mi smo nas dvojica zahtjevali vanrednu sjednicu cijeneći da je to pitanje iznimno važno za državu Bosnu i Hercegovinu. Saču ja završiti, nemojte me prekidati molim vas, jer znam šta se spremate jel. Prema tome ne stoji, takođe je tačno da vi kao predsjedavajući imate mogućnost da u takvim situacijama sazovete vanrednu sjednicu i mi smo uradili samo ovo. Nakon saznanja da je zakon utvrđen na Vijeću ministara apelovali smo na vas kao predsjedavajućeg Doma da iskoristite vaše poslovničko pravo i da sazovete vanrednu sjednicu. Toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem, bez potrebnih dodatnih nekih replika logično je da ja slušam drukčije više Vijeće ministara kao predlađača nego gospodina Džaferovića i

Genjca. A što se tiče samog broja zakona ja bi samo rekao nisam ja zakon ni usvajao nego ovaj visoki dom i ja sam ponosan na sve zakone, uključujući i zakon o praznicima. Radi se o zakonu kojim je promovisan u zakonodavstvu BiH po prvi put praznik ZAVNOBiH-a kao državni praznik.

Ne bi želio špekulisati, samo jedno objašnjenje. U Službenom listu nije objelodanjeno svih ovih 41 zakon zato što Predstavnički dom nije usvojio te zakone. Ali i to pokazuje o kvalitetu rada ovog doma koji je ranije bio mjesto gdje su se sprečavalo donošenje zakona koje je Predstavnički dom već usvojio, a sada je Dom koji prednjači u usvajanju zakona.

Za riječ se dalje javio gospodin Šimić. Izvolite kolega Šimiću.

ILIJA ŠIMIĆ

Poštovane kolege, članovi predsjedništva, Vijeća ministara, poštovani gosti, prvo jedna isprika, ja sam juče putovao, bilo je hladno pa ako me grlo ne bude služilo nikom ništa.

Molim, ja bi odista zamolio ovaj visoki dom da se ne vraćamo replikama na prošle zakone, koliko smo usvojili itd. da ne gubimo energiju svjesno ili nesvjesno. Vrlo bi bilo opasno ako je svjesno, da pokušamo pokriti važnost pitanja koje trenutno raspravljamo. Ja ocjenjujem da se radi o izuzetno važnom zakonu i ocjenjujem da se radi o izuzetno važnim danima koji su protekli a da mi nismo usvojili ovaj zakon i o izuzetno kritičnim danima koji će proteći ako mi se ne odredimo prema ovom zakonu. Ja moram reći i to da sam bio začuđen i bio žalostan što to nismo uradili na našoj decembarskoj sjednici. Ja moram reći i to da ne djelim mišljenje mojih kolega iz Kolegija da sredstva sukcesije nisu otišla, odnosno da po prijedlogu ovog zakona neće otići u razvoj. Mi smo to vrlo argumentirano čuli od ministra trezora i od drugih diskutanata na protekloj sjednici našoj na kojoj nismo usvojili ovaj zakon i ja molim da se time ponovo ne zatrpava javnost na koju se svi pozivamo i ne tražim da se to ponovo raspravlja, ali ta sredstva su upućena u razvoj u mjeri u kojoj u maksimalnoj mjeri u kojoj ova zemlja to sada može. To je prethodno što sam htio reći.

Sledeće je čisto formalizirano, ja podržavam prijedlog gospodina Divkovića da se prijedlog ovog zakona razmatra po članu 100. našeg poslovnika. Njegovo obrazloženje je bilo takvo da je reklo o biti stvari sve što treba reći. Mislim da bismo gubili vrijeme ako, ponavaljam tu argumentaciju koja je neoboriva. Radi se odisasta i o ekonomskim i političkim i socijalnim aspektima potrebe tog zakona i mi ovdje očito, ja ću sad biti slobodan reći vrlo krupnu stvar izražavam različita politička viđenja, a ne gledamo interes ove zemlje oslobođen od personalnih, grupnih i političkih interesa.

Treće što želim reći, Predstavnički dom je usvojio zakon kojeg smo mi odbili prošli put i pokušaj gospodina Divkovića je na tragu da bi zadovoljio, mislim da je vrlo bitno ovo što ću sad reći, zadovoljio suštinu amandmana koje je imao kolega Špirić i Klub srpskih delegata podržao. Suština je bila u tome kontrola Parlamenta i mi je predlogom ovog zakona imamo. Sve logičke vježbe na tom terenu ja proglašavam logičkim i političkim vježbama, jer ne mogu održati ni stručnu ni bilo koju kritiku. Naravno, svjestan sam da govorim dosta tvrdo, ali šta možemo situacija

je takva. Na javnost na koju se svi pozivamo najčešće se iza ove govornice kaže, radi javnosti sad ću reći to i to pa se ne može ovaj parlament dovoditi u situaciju da itd. usvaja bez amandmana bez glasova itd. Ja mislim da javnost bilo koja, a naša rascjepana i frustrirana javnost u dobroj mjeri i našom zaslugom ne bi ništa izgubila da ne zna sve ove teške puteve kojim mi dolazimo do zakona i suglasja. Dobro bi bilo da ima pomoć od našeg rada javnost. Pod javnošću podrazumjevam građane, narode, entitete, što god hoćete, zna se što je javnost. Dakle, pružimo pomoć toj javnosti. Pomoć je da prihvatimo ovaj put donošenja zakona, da donesemo ovaj zakon i ja neću zloupotrebjavati sad javnost i penzionere i govoriti šta se sve čeka od onoga da mi usvojimo ovaj zakon. Još jednom podvlačim da je ono zbog čega smo prošli put odbili ovaj zakon prijedlogom gospodina Divkovića ja bi rekao u potpunosti nadomještena. Hvala lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Lagano se teško odvaja procedura od rasprave o sadržaju. Ja vas podsjećam dakle da ćemo prvo po proceduri raspravljati, potom o sadržaju i tada ćemo imati prilike da razgovaramo i o tome.

Za riječ se javio gospodin Turjačanin. Međutim, ako predlagač eventualno traži prioritarno riječ, ja mislim da se gospodin Turjačanin neće ljutiti. Ako kao predlagač želite ili možda da na kraju vi date riječ.

Izvolite gospodine Divkoviću. Predlagač zakona izaslanik gospodin Divković.

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane kolege htio bi samo da razjasnim neke stvari koje sam do sada čuo u diskusijama. Prije svega mi ovdje raspravljamo o Prijedlogu zakona koji sam kao izaslanik suglasno članku 76. Poslovnika predložio. Rasprava o tome šta je radilo Vijeće ministara ili nije radilo, zašto je povuklo, dalo ili nije dalo zakon, to možete pitati Vijeće ministara. Iako ja osobno mislim da su to potpuno formalne stvari. Potpuno je po meni i relevantno ko je predlagač zakona, bitna je suština i smisao zakona. I ja bi vas molio zaista kolegijalno da u tom smislu razmišljamo. Ja se zaista zahvaljujem gospodinu Novakoviću koji je uputio određene primjedbe i sugestije koje su bile primjedbe i sugestije po njegovom mišljenju koje su trebale da poprave itd. primjene neke stvari u zakonu. Ja ih nisam mogao uvažiti iz razloga koji sam nabrojao tamo, a to je što sam tražio da se ne mijenja suština i smisao zakona iz razloga opet kojeg sam u uvodu naveo.

I nemojte misliti nisam ja ni od juče ovdje, nisam parlamentarac ni zadnje dvije ni četiri, nego mnogo više godina otkako ova država postoji i ne može se samnom igrati niko pa ni Savjet ministara, niti bilo koji pojedinac itd. tako da te formalucije da se Savjet ministara igra sa nekim obilaznim putevima itd. mislim da su više zlonamjerne nego što pridonose rekao bih jednom relevantnom odlučivanju o zakonu.

Još jednu stvar da pojasnim, radilo se o pitanju vanredne sjednice. Istina je da je mene predsjedavajući pitao za vanrednu sjednicu zaista, jer sam ja 7. dostavio zahtjev da to ide po članu 100. i ja nisam insistirao na vanrednoj sjednici zbog toga

što su u to vrijeme bili aktuelni sad praznici u Republici Srpskoj, srpskog naroda u cjelini. Bio je Božić, nove godine itd. i ne bi bilo, ne bi se našlo prostora posebno do danas možda dan dva ranije da se održi ta vanredna sjednica i smatrao sam da to zaista nema razloga u 2-3 dana da držimo vanrednu sjednicu.

I treća stvar. U ovom zakonu ja to nisam u startu pomenuo u tekstu koje kod mene ima. Ima jedna rekao bi jako važna isto tako promjena u odnosu na tekst zakona na prijedlog zakona koji je bio od strane Vijeća ministara koji je isto tako ipao upravo za prijedlogom čini mi se baš gospodina Špirića iz Republike Srpske, a to je da se tamo dodjeljuju sredstva entitetima, a ne za budžet, ne direktno u budžet. Time se stvara mogućnost da entiteti, znači to i preko fondova jel tako plasiraju u penzije itd. Znači namjena sredstava šira nego što je bila u prvobitnom prijedlogu. Ja to u samom startu nisam potencirao. Mislio sam da kako ste svi imali priliku da pročitate zakon itd. mogli ste se u to uvjeriti. Eto toliko i hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Divkoviću. Replika, odnosno ispravka navoda gospodina Novakovića, potom diskusija gospodina Turjačanina i molim vas da se prijavljujete za diskusiju.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Mora da kažem da sugestije koje sam ja predložio ni u kom slučaju ne mijenjaju suštinu zakona i ne mislim da se iz tog razloga nisu mogle uvažiti i uključiti u tekst. Pročitacu moje viđenje člana 11. a radi se o parlamentarnoj kontroli. Vijeće ministara će početkom svake godine Parlamentarnoj skupštini podnijeti na usvajanje program korištenja ovih sredstava, a o njegovoj realizaciji izvještavati i Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine šestomjesečno. Dakle, ne mogu složiti sa predlagračem, govorim o netačnom navodu da je ova sugestija mijenjala suštinu. Nije mijenjala i mislim da je trebalo dobre volje od predlagrača da ovo uvaži i omogući da se ovaj posao privede kraju. Ja mislim da i sada nije kasno za tu dobru volju ako predlagrač je ima.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas podsjetio dakle. Razgovaramo o proceduri po članu 100. i možda bi trebalo raspraviti raspravu da li da prihvatimo tu proceduru. A otvoriće se kasnije rasprava o sadržaju ukoliko ovaj bude, naravno ukoliko se procedura 100. prihvati. Nema amandmana, nego s izjašnjava u principu argumentacija za i protiv zakona, a ukoliko, izvolit gospodine Turjačanin. Turjačanin pa Jusufović.

GORAN TURJAČANIN

Uvažene kolege, gospodo delegati, izaslanici. Prvo ja bi, mislim molio predsjedavajućeg da sufliranja sa mjesta sa kojima mi sjedimo da se više ne zna ko diskutije, ko izlazi za ovu govornicu, da budu prioriteti prilikom izlazaka. Mislim da su stvari možda nekim dobrim dijelom i krenule. Mene na neki način više raduje da raspravljamo o prijedlogu zakona koji mi donosi delegat ili poslanik ili izaslanik, nego da raspravljamo o prijedlogu zakona koji donosi Ministarsko vijeće. jer je to

konačno vraćanje suština jednom parlamentu koji je zakonodavna vlast, na kraju krajeva super formiranje zakonodavnoj izvršnoj vlasti u o onome čitavom vremenu kroz koje se mi svo vrijeme nastojimo da ovaj ton izdignemo tako da uopšte ne sporim da je prijedlog gospodina Divkovića ništa manje vrijedna i validan nego prijedlog Vijeća ministara, čak možda i da ne kažem da bude i jedan i kvalitetnija parlamentarna praksa u radu ovoga doma.

Takođe cijenim i razloge koje gospodin Divković iznosi za proceduru možda za hitnost itd. ovakvog zakonskog projekta. Računajući otprilike da smo u ranijim raspravama djelovali dovoljno amandmanski itd. u korekciji sadržaja ovog zakona u njegovom prijedlogu. Međutim, ne bih htio da po sistemu malo pre rečeno i suflirano prihvatim ili odustani ovdje rješavamo stvari preko koljena. Znači ovdje još uvijek imamo jako kvalitetnu inicijative koje dolase iz Kluba srpskih poslanika i koje bitno ne mijenjaju suštinu ponuđenog zakonskog teksta, a istovremeno imamo i predlog koji je ponuđen po hitnoj proceduri gdje mi kao ostali ne možemo amandmanski djelovati kada dođe. Znač imamo predlagača koji je još uvijek da ne kažem pre izjašnjavanja o hitnosti ovdje ako postoji određena spremnost i jedna korektna saradnja, ja mislim da se može doći do kvalitetnijeg rješenja. Eto toliko. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodin Jusufović. Izvolite.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, dame i gospodo, ministri, poštovani gosti, ja mislim da se radi, da rasprava na određen način počinje teći u krivom pravcu. Ovdje treba razdvojiti dvije stvari i bojim se ako se nastavi ovakvim putem da ćemo vratiti se na onu raspravu koju smo imali prvi put oko prijedloga raspodjele, odnosno kriterija raspodjele sredstava sukcesije. Ja ovdje ne vidim razloga zašto vi pojedinačno neki pominjete šta ste pričali, odnosno kakve ste stavove imali prošli put. Ja neću da ponavljam. Imao sam previše tvrd principijelan stav da ovaj zakon kakav je predložen ne sviđa mi se iz razloga otprilike slično ovo sa nekim razlikama što je pomuno predsjedavajući gospodin Tokić, ali to naime nije bitno. Takođe ne vidim razloga niti posebne neke potrebe da ovde, osim ako hoće radi javnosti i nekih poena, bolje rečeno dnevnik koji ne mislim da ćete baš ovaj, da ćete dugo držati dugo voda držati te poene, što će ponovo pomenuti penzioneri hoće li primiti ili neće ovaj... Ja vas molim da mi jasno kažete gdje ste to precizno rekli da će biti podjeljeno penzionerima, mada principijelno smatram da ni jedan dinar nije trebalo trošiti tekuću potrošnju. Ako hoćete poene za penzionere de precizno recite gdje se to kaže da će dobiti ta sredstva. Molim da se glasa o procedurama. Ja ovaj put, bez obzira na moje mišljenje, na moje shvatanje o zakonu, o kriterijumima, ja glasam za procedure i mislim da stvarno trebamo to, pa ako otvorimo ponovo raspravu onda da diskutujemo. Znači ja se slažem sa inicijativom ovakva kakva je podnijeta za proceduru. I da bi olakšali hajmo glasati o procedurama. Vidjećemo šta će biti poslije toga. Onda da ponovo otvoramo raspravu i eventualno da li ima nekih novih momenata koji nismo imali u vidu prošli put. Toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Za riječ se javio ministar gospodin Domazet.

ANTO DOMAZET

Gospodine predsjedavajući, cijenjeno radno predsjedništvo, poštovani članovi Predsjedništva, gospodo zastupnici, kolege iz Vijeća ministara. Hito bi da vas informiram da je Vijeće ministara jučer razmatralo inicijativu izaslanika gospodina Divkovića i zaključilo da se ova inicijativa može podržati, a istovremeno je raspravljala i o prijedlozima koji su izneseni u pismu gospodina Novakovića. U tom je smislu na Ministarskom vijeću bilo stavova da bi ovu odredbu koja se tiče kreditnog osnova, koja je izgleda jako bitna u za konačno usvajanje ovog zakona trebalo na neki način objasniti. Vi znate da je prva varijanta zakona upućena na Zastupnički dom od strane Vijeća ministara, da nije sadržavala tu odredbu. Ta je odredba uključena kao rezultat odlučivanja na Zastupničkom domu kada je jednoglasno prihvaćen Zastupnički dom prihvatio i mi smo poslije kao ministarsko vijeće jednostavno uputili takvu verziju zakona, poslije na Dom narada i od tada počinje ova odiseja. Dakle u toj, mi imamo stav Zastupničkog doma oko tog kreditnog odnosa i Ministarsko vijeće je uložilo napor da se prvo to objasni, a drugo da se shvati da je kreditni odnos moguće formulirati u vrlo blagoj formi. Npr. mi imamo i takvu formulaciju u kojoj će se reći beskametni kreditni odnos. Činjenica je dakle jednostavno da je intencija da ta sredstva moraju održati se integralnim, a nikakva namjera nije da Vijeće ministara ostvaruje nekakve kamate i ne znam kakve profite. Jednostavno mi možemo napisati također i da je to kreditni odnos pod IDA uslovima, to su uslovi na 35 godina otplate i kamatna stopa od 0,7%. To su nekakvi troškovi operativni. Dakle, to mi sugeriramo da to prevaziđemo kao kamen spoticanja, a čini mi se da je to jedna vrlo važna kvalitativna odredba.

Drugo kada je riječ o prijedlogu gospodina Novakovića o ovome da se svake godine utvrđuje program. Ja bi želio da iznesem jedno mišljenje da su to ustvari jednokratna sredstva koja se ne obnavljaju godišnje. Vi kada jednom usvojite program vi ćete praktično imati.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ministre, ja bi vas molio zaista. Pismo Novakovića mi nemamo. Ako treba napraviti pauzu, jer naprosto učestvujemo u nečemu što prvo nije rasprava o proceduri, drugo nije o materijalu koji mi imamo i uz puno uvažavanje ministra, evo saslušaćemo vas, ali mi smo.

ANTO DOMAZET

Dobro, dozvolite mi evo završavam. Dobro, jednostavno ja bi htio da zaključim sa apelom stvarno da se ulože naponi da riješimo ovaj problem da nađemo jedno, da nađemo prihvatljivo rješenje s tim što moram reći da smo mi zauzeli i svoje stavove kao Ministarsko vijeće o amandmanima gospodina Špirića, tako da ne stoji tvrdnja da smo mi to ignorirali, jer nije propisano u kakvoj se formi iznose stavovi u vezi sa amandmanima.

Jasno je da smo se mi izjasnili o amandmanima. Hvala lijepol.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem ministre. Oprostite zaista se o radi o potrebi i očito nam treba pomalo pauza. Ja se nadam da u tom pravcu ćemo moći sad dobiti izjašnjanje predlagača.

IVO DIVKOVIĆ

Meni je drago bilo čuti objašnjenje ministra i Ministarskog vijeća koje su sad date i ove diskusije koje su bile i ja predlažem prije izjašnjanja nas delegata oko toga da li će se prihvatiti da se o zakonu razgovara po članu , ovaj da se da pauza od eto recimo 10-15 minuta.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja ću dati pauzu od pola sata, imajući u vidu iskustva koja u pravilu idu. Dakle nastavak sjednice jeste u 20 do 2. Molim vas da budete tačni.

/PAUZA/

Podsjećam vas rad smo prekinuli prije nešto više od 40 minuta, sa zahtjevom za pauzu predlagača, zakon o namjeni i korištenju imovine koju je Bosna i Hercegovina dobiva po Sporazumu o pitanjima sukcesije bivše SFRJ izaslanika Ive Divkovića. U toku rasprave o proceduri da se o tom zakonu izjašnjavamo po članu 100. koji podrazumjeva ako bude prihvaćeno da se automatski pristupa izjašnjanju o zakonu bez mogućnosti rasprave i bez mogućnosti amandmana, odnosno ako ne bude bilo prihvaćena ta procedura automatski znači da taj prijedlog zakona ide u redovnu proceduru.

Molio bi izaslanika Divkovića ukoliko ima potrebe da eventualno se obrati ovom visokom Domu nakon pauze i izjasni se da li ostaje pri prijedlogu i proceduri 100. da bi mogli okončavati raspravu o ovoj vrlo važnoj tački dnevnog reda.

Izvolite gospodine Divkoviću.

IVO DIVKOVIĆ

Pa ja sam zatražio pauzu poslije izlaganja prije svega Vijeća ministara, ovaj predstavnika Vijeća ministara, jer je ministar iznio jedno stajalište koje je bilo čini mi se prihvatljivo za većinu u ovom domu i za mene je i sad prihvatljivo itd. To je da u samom zakonu stoji tamo u tekstu beskamatni kredit. Znači ona riječ beskamatni koja nedostaje. Mi smo pokušali da nađemo formu rekao bi u razgovorima međusobno da u skladu sa mojim zahtjevom i članom 100. i sa tom nekom općom saglasnosti oko tog termina nađemo formulu da danas donesemo taj zakon. Nažalost čini mi se da za sada, ja bar nisam uspio da čujem da su stručne službe eventualno Kolegij našao formulu i ako su našle bio bi vrlo sretan da čujem prijedlog, a ako ne ja svakako ostajem pri svom prijedlogu da se ide po članu 100.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molim vas dakle predlagač ostaje pri prijedlog da navedeni tekst zakona ide po proceduri po članu 100. a znate što ta procedura znači. Ja mislim da smo mi raspravu iscrpili izuzev ako nema još neko da se javlja za raspravu.

Javlja se za riječ predsjednik Kluba predsjedavajući Kluba iz reda srpskog naroda gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Prvo da kažem da smo mi iskoristili ovu pauzu da pokušamo naći neko rješenje i da nam se čini, bar se meni činilo da smo našli to rješenje što se tiče suštinskog dijela. Dakle što se tiče suštine zakona i Klub srpskih delegata je spreman dakle kada se radi o suštini znači zakona da se izjasni za ovaj zakon. Naravno uz one primjedbe koje i Savjet ministara prihvata. Dakle da se tamo ide znači na kreditnoj osnovi bez kamajta i uvažavajući ovaj član 11. S ovim sada to bi praktično ustvari podrazumjevalo prekid rasprave o ovome. Ako postoji poslovnička mogućnost naravno. Ne želimo ništa protiv Poslovnika da radimo. Dakle, ako postoji poslovnička mogućnost mi smo spremni da oko toga završimo. Čini mi se da postoji i da smo vrlo blizu, da postoji znači želja i da smo vrlo blizu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja bi vas zaista zamolio da smo vrlo svjesni. Amandmani nisu mogući ako predlagač ostaje pri proceduri 100. Ako predlagač odustaje od procedure 100. onda ta procedura može biti i skraćena, može biti i redovna itd. Prema tome, a onda mora odustati od procedure, da budemo sasvim jasni i razgovaramo o proceduri. I predlagač je ustvari na potezu.

Za riječ se javlja gospodin Špirić.

ŠPIRIĆ NIKOLA

Dame i gospodo, ja mislim da smo mi na tragu rješenja da došemo do zakona i mislim da samo suštinske rasprave mogu dovesti do dobrih zakonskih projekata. Postavlja se samo jedno pitanje. Može li ministar u ime Savjeta ministara usaglasiti zakonit tekst? Može li ili ne može? Ako može, onda je dragocjeno tumačenje ministra gospodine Domazeta ili treba stav Savjeta ministara, poslovnički. Koliko ja znam ono što je suština i što jeste problem i to je indirektno objasnio gospodin Domazet da na međuentitetskom nivou nije dogovoren kreditni aranžman. Ali je onda u Predstavničkom vijeću kroz raspravu došlo se u situaciju da su rekli da mogu entiteti ta sredstva na kreditnoj osnovi dalje distribuirati privrednim subjektima, a ne da će Bosna i Hercegovina na kreditnoj osnovi zadužiti entitete. To je ogromna razlika. I sada se ostaje dakle u ovom prijedlogu. Treba mi tumačenje. Da li je kreditni osnov entitetima na beskatmatnom nivou? I to je jaka suština. Vidite, znači radi se o krednom osnovu, a sporazum između vlada i ministarstava je postignut ovakav i tačno imam taj tekst kako piše – kaže ovako sredstva sukcesije iz člana 4. ovog zakona će se raspodjeliti tako da Federaciji Bosne i Hercegovine pripadne 65%, a Republici Srpskoj 30% tih sredstava i tu je tačka. To je dogovor koji je postignut. Ako Vijeće

ministara prihvata taj dogovor, stoji na dogovoru, mi ćemo glasati za takav zakon, ali naravno moramo poštovati proceduru. Stalo nam je ako može ...

Ne danas, ali ne treba kršiti Poslovnik. Ništa se neće desiti ako se to uradi i sutra i prekosutra da poštujemo Poslovnik, da poštujemo dogovor. Dakle, vrlo blizu smo mi rješenja, ali moramo imati decidno izjašnjavanje. Nije isto ako se kaže 65 - 35% i ako se kaže 65 30% na kreditnoj beskamatnoj osnovi. Nije ekonomski isto. I oko toga se mi sporimo. Ja nisam htio da otvaram rasprave čak ni medijske da kažem, to je ono što sam ja govorio nije postignut dogovor, a mene su ubjeđivali da jeste i nakraju su shvatili da bi izvukli iz toga da se dogovor mora poštivati. Izvinjavam se.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Špiriću, procedura je rasprava, rasprava o proceduri.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo ako je procedura, što se tiče procedure, moramo se izjasniti o njoj. Ako delegat Divković insistira na proceduri, nažalost ako insistira na proceduri, male su šanse da mi prisustvujemo proceduri jer nemoguće je onda tekstualno intervenirati u ovom smislu. Jer član 100. podrazumjeva ko se samo izjašnjavanje o zakonu u istovjetnom tekstu bez dodatka tačke i zarez. Ali, ako gospodin Divković spreman je na skraćenu proceduru i da se uključi u ovo što je govorio gospodin Domazet mi ćemo podržati taj zakon. Mi bismo ga podržali i na prvoj sjednici da je Vijeće ministara pokazalo ovaj nivo razumjevanja za amandmane. Pa to je suština naših amandmana. Dakle mi smo spremni, nije, sad se pokazuje da nismo bili problem, nego smo bili spremni na prvoj sjednici. Hvala lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodin Turjačanin, pa jel se još neko javlja za riječ? Dom ima vrlo jasan put kako ide.

GORAN TURJAČANIN

Ja bi zamolio samo bi zamolio predsjedavajućeg da ovdje razluči šta je ovdje rasprava, šta je ovdje...Pa mi očito svi raspravljamo. Mislim da je ovdje predsjednik Kluba srpskih poslanika jako dobro rekao i predsjednik Kluba hrvatskih poslanika. Znači mi smo na suštini postigli dogovor. Dajte molim vas vi da iznađete formu za ovu suštinu da dobije svoju implementaciju za donošenje zakona. Dakle to je faktički problem u kome se mi nalazimo. Svaka dalja rasprava ne nosi ...

Izvolite gospodine Jusufoviću.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Pošto gospoda iz klubova srbi i hrvati postižu neki dogovor, a to mi liči na karadordevo, ja ne učestvujem u tim dogovima, malo se šalim. Ali, neozbiljno, neozbiljno. Međutim ja i dalje insistiram da glasamo o proceduri, ali predlažem jedan kompromis s ozbirom da se ne može remetiti procedura da se jednim zaključkom poslije kaže ono što svi podrazumjevamo i što mislimo i što je objašnjeno da su ovo beskamatna sredstva. I to je u duhu i one odluke Predstavničkog doma, jer ako je ovo

što Špirić sad govori, onda nema govora o zakonu. Mi se vraćamo na suštinske stvari jer gube sredstva integritet svoj. To je vraćanje nazad.
SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Ja bi vas molio ako imate predlog zaključaka, to je nova tema. Mi razgovaramo o proceduri. Za repliku se povodom diskusije gospodina Jusufovića javio gospodin Ilija Šimić.

ILIJA ŠIMIĆ

Ja sam uvjeren da gospodin Jusufović ne misli na ovaj način kako je izrekao, ali je demonstrirao da prema javnosti ima potpuno ili nerazuman ili pocjenjivački odnos. Ne može se govoriti o karađorđevu u Domu naroda Bosne i Hercegovine. Karađorđeve su radile dvije zemlje izvan Bosne i Hercegovine, karađorđevo smo mi svi osudili uostalom nije to tema ovdje. To je nedopušten, nizak i zlonamjerna diskusija.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Replika je prije toga bila.

MUNIB JUSUFOVIĆ

Da kratko kažem no što ću izbjeći replike. Apsolutno moguće da čisto je bilo onako da nisam shvatio da će izazvati ovako. Ako treba izvinjenje, evo tu je izvinjenje.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Ja bi vas molio bez obzira na značaj replike koju imate da morate sačekati da ja dam riječ. Naime prije je vas gospodine Jusufoviće se javio gospodin Divković. Odustaje. Eto vidite. Ovaj.

Da li se neko sad dodatno javlja za raspravu vezano za temu koju imamo, a radi se o, izvolite gospodine Genjac, za proceduru. Ja zaista više neću pitati predlagača. Predlagač drži proceduru u rukama.

HALID GENJAC

Ja imam takođe potrebu da podržim ovo izvinjenje gospodina Jusufovića. Gospodine Šimiću ja se nadam da razumijete da je po srijedi pokušaj, mislim neuspjelejšale.

To je jedna stvar. Druga stvar na moje pitanje zašto tek danas tek raspravljamo o ovom zakonu, moguće je bilo odgovoriti Poslovníkom, procedurom i moguće je bilo objasniti zašto nismo o tome razgovarali ranije. Moguće je Poslovníkom biti i rješenje da je i ranije razgovarano o ovom zakonu. Međutim ono što je za mene krajnje neozbiljno da nakon toliko vremena i nakon vremena koje je proteklo od dospelja zakona u proceduru mi na pauzi od pola sata razgovaramo na ovaj način o ovoliko i ovako važnom zakonu. Pri tome manifestirajući situaciju u kojoj se ne zna ni ko čini parlamentarnu većinu ni ko je imenovao ovo vijeć ministara, ni ko je Kolegij izabrao,

jer i članovi Kolegija predstavljaju različite političke lobije. Jer i članovi Kolegija ne pridržavaju stava, ne podržavaju stav Vijeća ministara koji je izabrano od stranaka iz kojih su oni takođe izabrani, jer pojedini poslanici nastoje da u roku pola sata riješe pitanja koja se razmatraju već par mjeseci. Molim vas gospodo usljed ovolikih pohvala na naš rad koje su prisutne svakodnevno, za svaki zakon sam glasao. Svaki uspjeh ovog doma naroda je imao i moj uspjeh i bio bi sretan da je to tako kako se govori i koliko se govori. Međutim, ovoliko manifestiranu neozbiljnost i na ovakav način ispoljenu neozbiljnost u pogledu važnog zakona, mislim da ne može visoki Dom naroda to tolerisati i molim vas da pristupimo proceduri.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas molio vaša diskusija je razumljiva sa aspekta vaših političkih potreba, ali ja sam kad sam tražio da li je neko još uvijek ima riječ pitao da li neko ima raspravu o proceduri. Mislim da ovaj dom radi u skladu sa Poslovníkom i ja se nadam da ćemo dovesti do kraja, a molio bi vas da se suzdržite od replika.

Gospodine Ilić, možete replicirati, zaista neograničeno po stotinama puta po tri minuta, to je Poslovník dozvolio, a ja ću davati riječ. Izvolite.

DRAGUTIN ILIĆ

Nisam se nikada služio replikama, ali stvarno ovaj put mom uvaženom kolegi i prijatelju Genjcu moram kazati da sve ono što radimo znači i ono sve što je vrijeme proteklo, bilo je u suštini traženje rješenja i zato ne treba osuđivati ako smo to baš danas u pola sata našli rješenje. Znači uzeli smo mi u obzir i sve ono što je i prije bilo. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zahvaljujem. Iscrpljena je rasprava. Zaključujem raspravu. Molim vas da pristupite izjašnjavanju.

Ko je zato da se Zakon o namjeni i korištenju imovine koju Bosna i Hercegovina dobiva po Sporazumu o pitanju sukcesije bivše SFRJ razmatra po proceduri člana 100. Poslovníka Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine?

Ko je za? – 9
 Ko je protiv?
 Ko je uzdržan?

Dajem pauzu od 5 minuta za usaglašavanje po proceduri.

/PAUZA/

Po proceduri nije prošao. U skladu sa Poslovníkom ide u redovnu proceduru.

Da li ima primjedbi na glasanje, na proceduru? Izvoli gospodine Divkoviću.

IVO DIVKOVIĆ

Obzirom da zakon da procedura.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine Divkoviću, oprostite molim vas. Ima disonantnih donova ovdje pa bi molio da obavimo entitetsko glasanje vezano za ovo, a mada je vidljivo.

Ko je protiv ove procedure, da li da zakon ide po proceduri 100. iz Republike Srpske?

Eto time je riješeno i ovo pitanje procedure. Izvolite.

IVO DIVKOVIĆ

Obzirom da nije prihvaćen moj zahtjev da se ide po članu 100. ja povlačim komplet zakon iz procedure iz redovne procedure tako da ovaj kao predlagač tražim da se taj zakon povuče.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja koliko. Izvolite gospodine Genjac. Ja koliko znam vi to više niste u mogućnosti. Govorim da predlagač više ne može povući zakon.

HALID GENJAC

Naime, ja koliko razumijem ukoliko neki prijedlog dobije većinu prisutnih glasova, a ne dobije 1/3 glasova iz nekog entiteta, onda je prijedlog ide na usaglašavanje. To se ovom prilikom desilo. Većina je bila za, ali nismo imali iz entiteta RS potreban broj i prijedlog ide na usaglašavanje.

SEJFUDIN TOKIĆ

Zato smo i vršili usaglašavanje i dodatno glasali ko je protiv. Poslovnički ćemo vidjeti. U svakom slučaju ide u redovnu proceduru. Poslovnički ćemo vidjeti. Kolegij tumači Poslovnik. Dakle u Kolegiju nije postignuta saglasnost da ide po proceduri 100. Zbog toga smo obavili glasanje dodatno. Izaslanici iz Republike Srpske su bili protiv toga da zakon ide po proceduri i to smo proveli za svki slučaj, a bilo je različitih tumačenja ovdje i ovog glasanje drugo je bilo u tom kontekstu i tako će biti i u zapisniku verificirano.

Prelazimo na sledeću tačku dnenog reda.

Ad. 6. Prijedlog zakona o upotrebnim zaštitnim znakovima Crvenog križa/krsta i naziva društva Crvenog križa/krsta

Predlagač Vijeće ministara prvo čitanje. Ima li predlagač potrebu da obrazloži ovaj eventualno zakon da neka dodatna tumačenja, sugestija.

Dobili ste izvještaj nadležnih komisija. Pretpostavljam da nema posebne potrebe da predstavnici komisija istupaju. Prvo dakle vodimo raspravu o neophodnosti i načelima na kojima je zakon utemeljen.

Ko se javlja za riječ o raspravi o ovom zakonu? Prvo čitanje. Gospodin Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, budući da je u toku rasprava o načelima zakonu o upotrebi i zaštiti Crvenog krsta/križa i naziva društva Crvenog krsta odnosno križa Bosne i Hercegovine, ja osjećam potrebu da sugerišem predlagaču zakona, odnosno Vijeću ministara da razmotri mogućnost da se istim zakonom reguliše i pitanje upotrebe i zaštite znaka Crvenog polumjeseca. Naime, poznato je da u Bosni i Hercegovini djeluju i društvo Crvenog polumjeseca i postoji znak Crvenog polumjeseca. U Svijetu postoji konfederacija Crvenog križa Crvenog polumjeseca i budući da je smisao i sadržaj znaka Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca u ovom slučaju skoro istovjetan, mislim da bi bilo dobro to pitanje riješiti jednim zakonom i onda ne bi bilo potrebe za donošenjem drugog zakona koji bi se odnosio na upotrebu Crvenog polumjeseca. Inače podržavam donošenje ovog zakona uz raniju napomenu da bi konačan rezultat procedure u oba doma Parlamentarne skupštine trebao biti donošenje i zakona u društvu i zakona o zaštiti znaka Crvenog križa. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ako se više niko ne javlja za riječ ja bi zaključio raspravu.

Ko je zato da se navedeni zakon vodi rasprava o članovima? Dakle da se usvoji zakon u prvom čitanju.

Molim da svi pristupite glasanju.

Jednoglasno svih 13 prisutnih je glasalo za.

Ad. 7. Ugovor između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o suradnji i međusobnoj pomoći u carinskim pitanjima

Dobili ste izvještaj komisije. Predlagač je Predsjedništvo. Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Ko se javlja za riječ? Niko.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje ovog sporazuma?

Svih 13 prisutnih izaslanika je glasalo za.

Ad. 8. Sporazum između Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Italije o poticanju i zaštiti investicija

Dobili ste izvještaj komisije. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Predlagač za ratificiranje ovog sporazuma je naravno opet Predsjedništvo. Niko se ne javlja za riječ.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje ovog sporazuma?

Jednoglasno svih 13.

Da, da. Rekao samo da su dobili izvještaj nadležne komisije.

Ad. 9. Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o suradnji i predaji prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit

Predlagač Predsjedništvo BiH. Dobili ste izvještaj nadležnih komisija. Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Da li se neko javlja za riječ? Niko se ne javlja za riječ.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje ovog sporazuma?

Ad. 10. Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije o recipročnom unapređenju i zaštiti investicija

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Dobili ste izvještaj komisija. Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Da li se neko javlja za riječ ili možda od članova, predstavnika komisije ima potrebu da dodatno razjasni ovo pitanje? Ne.

Ko je zato da se ovaj sporazum ratificira?

Jednoglasno svih 13 prisutnih izaslanika, delegata je za.

Ad. 11. Protokol za sprečavanje i zaustavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima naročito ženama i djecom kojim se dopunjuje Konvencija UN protiv transnacionalnog organiziranog kriminala potpisan u Njujorku 7. septembra 2000. godine

Predlagač je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Dobili ste izvještaj komisije.

Otvaram raspravu o ovoj ovoj tački dnevnog reda. Ko se javlja za riječ? Nitko.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje ovog sporazuma?

13. svih prisutnih izaslanika delegata je dalo saglasnost.

Ad. 12. Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Švajcarskog Federalnog vijeća u vezi sa međunarodnim cestovnim prevozom osoba i roba

Predsjedništvo BiH. Dobili ste izvještaj komisije.

Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Da li se ko javlja za riječ? Ne javlja se niko.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje? - 14, svih 14 prisutnih je glasalo za.

Ad. 14. Protokol o osnivanju i funkcioniranju kulturnih centara između Vijeća ministara Bosne i Hercegovne i Vlade Republike Turske

Predsjedništvo BiH. Dobili ste izvještaj komisije.

Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Ko se javlja za riječ? Za riječ se po ovoj tački dnevnog reda javio gospodin Ilić. Izvolite gospodine Iliću.

DRAGUTIN ILIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati u okviru utvrđivanja dnevnog reda već sam iznjeo stav Komisije i obrazložio zbog čega Komisija većinom glasova je smatrala ovu tačku treba izostaviti sa dnevnog reda. No kako smo dobili tumačenje Poslovnika da to nije moguće smatram da onda ovaj protokol ne možemo prihvatiti, jer je on faktički u istom tekstu kakav je i usvojen, odnosno potpisan 7. februara 1994. godine između predstavnika Republike, tadašnje republike, odnosno Vlade Republike Bosne i Hercegovine i Republike, Vlade Republike Turske.

Takođe u članu 2. kaže se da ovi centri treba da doprinesu implementaciji postojećeg bilateralnog sporazuma iz oblasti kulture i programa razmjene u oblasti kulture zaključenih između ministarstava i institucija dviju strana. Dakle postavlja se pitanje ko je verifikovao od sadašnje kulture Bosne i Hercegovine te bilateralne sporazume. Obzirom da ni Predstavnički dom iz sličnih razloga nije mogao da prihvati ovaj protokol predlažem da se ovaj protokol na neki način povuče i da dok ne dobijemo pravo tumačenje i da dodatne informacije da onda o njemu se eventualno izjašnjavamo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja sa žaljenjem konstatujem da nema niko od predstavnika članova Predsjedništva. Doduše svi su se pojedinačno izvinuli zbog neophodnih obaveza, ali ja sam očekivao da će biti neko iz službi. Mi smo u principu u situaciji da zaključkom možda prolongiramo izjašnjavanje o ovome ili pak, a onda moramo odrediti rok i razlog prolongiranja ili pak da se opredjelimo glasanjem, jer postoji mogućnost da Predsjedništvo ponovo da mislim na ratifikaciju određeni sporazum.

S obzirom da nikakav zaključak nije definisan, nego je u principu izuzeto stajalište vezano za glasanje, ja ukoliko nema više, ja bi pristupio glasanju.

Ko je zato da se ratificira ovaj sporazu? – 5

Ko je protiv toga da se ratificira ovaj sporazum? – 5

Ko je uzdržan? – 4

Nema potrebne ni entitetske, uopšte nema većine. Bila je neophodna većina da bi se uopšte pristupilo.

Konstatujem da je Dom naroda odbio ratificirati ovaj sporazum.

Ad. 14. Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnenim, morskim i vazdušni putem kojim se dopunjuje Konvencija UN protiv transnacionalnog organiziranog kriminala potpisan u Njujorku 7. septembra 2000. godine

Predlagač Predsjedništvo. Dobili ste izvještaj komisije.

Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Da li se neko javlja za riječ?
Nitko.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje ovog sporazuma?
Jednoglasno je Dom naroda odlučio da ratificira ovaj sporazum.

Ad. 15. Konvencija UN protiv transnacionalnog organiziranog kriminala

Predsjedništvo BiH je predlagač. Dobili ste izvještaj komisije.

Da li se neko javlja za riječ? Zaključujem raspravu. Molim da pristupimo izjašnjanju.

Ko je za sporazum da se ratificira u tekstu kakav smo dobili?

Jednoglasno je Dom naroda odlučio da se ratificira ovaj sporazum sa 14 glasova za.

Ad. 15. Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda

Predsjedništvo BiH. Dobili ste izvještaj komisije. Da li se neko javlja za riječ?
Nitko.

Ko je zato da se ratificira ovaj statut?
Jednoglasno svih 14 prisutnih izaslanika glasalo je za ratifikaciju.

Ad. 17. Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Mađarske o ukidanju viza za nosioce diplomatskih službenih putnih isprava

Dobili ste izvještaj komisije.
Da li se neko javlja za riječ? Nitko. Zaključujem raspravu.
Ko je za ratificiranje ovog sporazuma?

Svih 14 izaslanika je glasalo i ovaj sporazum je ratificiran od strane ovog visokog Doma.

Ad. 18. Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je predlagač. Dobili ste izvještaj komisije.

Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Da li se neko javlja za riječ?

Gospodin Ilić, predsjednik Komisije, nadležne Komisije. Izvolite Gospodine Ilić.

DRAGUTIN ILIĆ

Komisija za spoljnu i trgovinsku politiku je juče na svojoj redovnoj sjednici razmatrala ovaj sporazum i zaključila da bi ovaj sporazum trebalo njegovu ratifikaciju odložiti i dati priliku Vijeću ministara da još jednom pokuša sa predstavnicima Slovenije izboriti se za povoljniji tretman proizvoda iz Bosne i Hercegovine. Smatramo da je zbog negativnog trgovinskog bilansa sa Republikom Slovenijom Bosna i Hercegovina ukoliko bi se ovaj sporazum ratifikovao bez toga da proizvodi Bosne i Hercegovine imaju isti tretman u Slovenije i dalje bi bio na štetu Bosne i Hercegovine bez obzira možda što u tom smislu bi nešto trpio budžet, ali u svakom slučaju je interes Bosne i Hercegovine da njeni proizvodi na tržištu Slovenije imaju ravnopravan tretman. U tom smislu Komisija predlaže Domu jednoglasno znači od prisutnih članova da se ovaj, ratifikacija ovog sporazuma odloži.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Čuli ste ratifikacija Sporazuma bi se po prijedlogu komisije odložila, a u međuvremenu Vijeće ministara bi trebalo informisati ovaj dom o mjerama koje je poduzelo na bazi ostvarivanja ovih zadataka i ciljeva koje smo imali.

Predsjednik Kluba izaslanika iz reda srpskog naroda traži pauzu 10 minuta. Hoće biti dovoljno 10 minuta?

/ PAUZA /

Molim sve da smo ovu pauzu napravili na 18. tački dnevnog reda koji govori o Sporazumu, odnosno raspravi o ratifikaciji Sporazuma o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije čiji je predlagatelj Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Čuli ste izvještaj nadležne Komisije, njihove prijedloge, a potom je pauzu zatražio Klub izaslanika, odnosno delegata iz reda srpskog naroda i ukoliko ima potrebe da predsjedavajuću Kluba, nema potrebe.

Da li se još neko javlja za riječ? Ukoliko se niko ne javlja za riječ stekli su se uslovi da pristupimo izjašnjanju.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje ovog sporazuma?

- 4 glasa za

Ko je protiv toga da se da saglasnost? – 8

Ko je uzdržan?

Uz 4 glasa za, 8 protiv i 2 uzdržana konstatujem da nije prihvaćena ratifikacija ovog sporazuma.

Moramo se izjasniti o zaključku. Dakle da se ratifikacija ovog sporazuma prolongira dok Vijeće ministara ne obezbijedi adekvatnu argumentaciju koja bi se odnosila na zaštitu, da ne ponavljam ono što je zaključak Komisije.

Ko je za takav zaključak Komisije koji je naveden u izvještaju Komisije?

- 11

Ko je protiv?

Uzdržanih?

Dakle uz 11 glasova za jednoglasno dakle usvojen je ovaj zaključak koji je naveden u izvještaju Komisije za vanjsku trgovinu i vanjske poslove Doma naroda Parlamentarne skupštine.

Ad. 19. Sporazum između Bosne i Hercegovine i države Kuvajt o potpisivanju i recipročnoj zaštiti investicija

Predlagača je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Dobili ste izvještaj komisije.

Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Da li se neko javlja za riječ? Ukoliko se niko ne javlja zaključujem raspravu.

Ko je zato da se da saglasnost za ratificiranje navedenog sporazuma?

Svih 15 izaslanika, delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine glasalo je za ratifikaciju ovog sporazuma.

Ad. 20. Prijedlog zaključka gospode izaslanika delegata Džaferovića i Genjca

Tekst zaključka ste dobili. Obrazloženje za takav tekst zaključka ste čuli za stavljanje tačke dnevnog reda i spremnost predlagača da eventualno i drugačiji tekst takvog zaključka bude usvojen.

Ko se javlja za riječ povodom ovog prijedloga zaključka? Ja bi vas molio ako treba pauza da svi dobiju materijal. Da li se iko javlja za riječ? Niko se ne javlja za riječ. Ja bi samo, dajte mi vi riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javlja gospodin Sejfudin Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ovdje postoji jedino u obrazloženju i impliciranje nečega što nije tačno i što bi trebalo na kraju da utvrdi revizija. I smatram prejudiciranjem izvještaja revizije, a to je da je došlo do prekoračenja troškova u obrazloženju i u tom kontekstu smatram da nije dobro to, da bude sastavni dio čak i prijedloga zaključka, a kompletan tekst zaključka na određen način ograničava mogućnosti Kolegija Doma naroda na način kako to nije Poslovníkom predviđeno i ja ću se u vezi s tim izjasniti prilikom glasanja.

Evo gospodin Džaferović ima potrebu da da pojašnjenja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, ja sam dužan kao jedan od predlagača, dakle mi smo dužni predlagaču dr Genjac i ja da navedemo u pisanoj formi razloge kojima smo se rukovodili kada smo predlagali ovaj zaključak. Naravno obrazloženje, ono je sastavni dio teksta zaključka za vas koji trebate da odlučujete, a zaključak ovo gore što je izreka zaključka, ovo što je napisano pod tačkama 1.2. i 3. Od zaključka do obrazloženja, to je ono oko čega se vi trebate izjasniti. Što se tiče, samo da pojasnim pošto ste kazali vezano za ovo prekoračenje troškova, zbog toga su planirani troškovi i prenošenje za oko 100%. Ja sam se, odnosno mi smo se služili Izvještajem o izvršenju budžeta institucija Bosne i Hercegovine za prošlu godinu i tamo je navedeno da je to 198 %, ovdje je kazano od oko, ali evo taj dio se može i brisati. Nevažno je dakle ovdje u obrazloženju. Ovdje su navedeni razlozi. Tačka 1.2.i 3. su važni i o njima se glasa. Toliko.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro, zbog javnosti ja bi ponovo ponovio ono što je oficijelno. Parlamentarna skupština nije prekoračila u trošenju predviđenih finansijskih sredstava u skladu sa budžetom i revizija će na kraju utvrđivati i imaćemo izvještaj revizije o svim institucijama, pa tako i Parlamentarne skupštine. Hvala na pojašnjenju. Dakle, ono o čemu će se eventualno izvjašnjavati, ukoliko nema nikakve rasprave je zaključak, tekst zaključka kao što je rekao sam predstavnik predlagača gospodin Džaferović.

Jel možemo ukoliko nema rasprave pristupiti izjašnjanju. Pardon, gospodin, imamo već raspravu pa bi ja molio dakle prvo se za riječ javio gospodin Turjačanin, a potom gospodin Spahić.

GORAN TURJAČANIN

Ja bi samo želio kao član Komisije za vanjsku trgovinu i vanjsku politiku da se obratim predlagačima ovog zaključka, jer smatram da je tekst zaključka prihvatljiv, tekst obrazloženja sem srednje stavke u toku prošle godine i čitam to, jeste. Pa da li je to konačno ili je to, ja sam tek sad dobio prijedlog ispred sebe. Tako da smatram da zaključke sa obrazloženjem bez srednje stavke, da ne kažem stavke kojom se elaboriraju posebno ... za 2001. godinu bio sasvim dovoljan i prihvatljiv da se o njemu izjasnim pozitivno. U protivnom neću se izjasniti protivno ako ovakav zaključak bude bude imao ovakvu konotaciju u obrazloženju.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi molio ako je moguće, možda na kraju kada budu svi istakli je li to replika ili diskusija. Diskusija, prvo se javio Spahić. Oprostite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, želio bi prije svega reći da u principu nedostaje jedan elemenat da bi mnogi od ovih pitanja postala prosto

deplasirana ili manje više nevažna ukoliko bi u 2002. godini postupili na temelju rasprave koju smo vodili prošli, na jednoj od ovih sesija u prošloj godini.

Prva stvar koju bi želio reći da i sasvim jasno da kažem da povodom ovog zaključka koji je isprovociran praksom u Parlamentu postoje različita iskustva u Parlamentu Bosne i Hercegovine. Npr. u prošlom mandatu u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Komisija za spoljnu politiku je razmatrala prije nego što bi Kolegij mogao donjeti sam odluke, sastave određenih delegacija i platforme i bila je obaveza da se podnese izvještaj. Takođe redovito u okviru ne onog materijala pratećeg, nego sastavnog dijela, a to se može vidjeti iz magnetograma rada tog doma bilo u više navrata podnošena informacija o tim putovanjima.

Drugo neuporedivo manja je bila komunikacija tog doma i uopće Predstavničkog doma i Doma naroda prije dvije godine nego sada, što je sasvim razumljivo, jer dobar dio delegacija uopće nije funkcinirao na način kako sada funkcionira. S druge strane pozicija međunarodna Bosne i hercegovine podrazumjeva parlamentarnu diplomaciju i odgovornost parlamenta da uspostavlja kontakte sa Svijetom i mislim da se situacija praktično ne može porediti kada vi nemate pretjeranu aktivnost, nego imate aktivnost koja je tako relativno pocjenjena u parlamentarnoj praksi, onda je moguće da u tom ležernom odnosu vidite da nema niti posebno uzburkanih strasti oko tih pitanja. Ono što bi ja želi reći jeste vezano za one dvije falinke koje postoje u našem radu. Prva je dakle u odnosu na ovaj dom naroda i u odnosu na prošlu godinu. Mi prošle godine, ali još uvijek ja se nadam da će se do toga doći, ali perspektivno vjerovatno ovaj doma naroda kao Dom naroda nema program rada u kojem bi se podrazumjevalo da jedan parlament koji ima dvije vrste aktivnosti, kada je riječ o putovanjima. Jedna je vrsta aktivnosti putovanja delegata u Bosni i Hercegovini, dakle na terenu u svojoj zemlji i uvid stvari koji je sasvim normalno. Što nije programom rada ni prošle godine, a nije još ovaj novi program ni razmatran, nismo ga ni imali prilike vidjeti. Vjerovatno se to očekuje da ćemo dobiti taj program rada, mada januar odmiče. Mislim da svi.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bi vas molio. Ako hoćete da odgovorite na pitanje programa rada.

IBRAHIM SPAHIĆ

Da samo kažem o čemu se radi. Samo da kažem precizno. Ja ću vas zamoliti da kažete. Ja predlažem jednu praktičnu korekciju ovog zaključka. Mislim da bi mnoge stvari otpale ukoliko bi u programu radu bila stavka koja se zove parlamentarna saradnja. To znači obaveze npr. koje su vezane za pozive koje nikada iz drugih zemalja ne dolaze 3 dana prije ni 15 dana prije, nego dođu mjesec dana, 3 mjeseca, 6 mjeseci, prije se ugovore. I mislim da ima logike za naredni ovaj period naš do oktobra mjeseca da planiramo koji je to 10-15-20 parlamentarnih posjeta koje su od interesa za Parlament Bosne i Hercegovine u kome učestvuje i Predstavnički dom i Dom naroda. I taj zadatak bi trebalo da uradi komisija i pripremi jedan takav prijedlog za Kolegij i onda naravno i za Dom u okviru programa rada. Time bi čini mi se ovaj prvi zaključak koji ovdje kolege predlažu imao drugačije značenje i ja bi rekao da zadužuje Kolegije Doma naroda u okviru programa rada da predvidi parlamentarnu saradnju i program parlamentarne saradnje i obaveza u toj parlamentarnoj diplomaciji.

Mislim da je to vrlo korektno i da u tom smislu bi taj zaključak onda dobio druge konotacije.

Što se tiče obaveznog traženja mišljenja Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku, taj zadnji dio bi onda otpao. Ne bi bilo uopće konflikta interesa u vezi sa Domom, Kolegijom i Komisijom, nego bi se iz tog programa rada stvorile obaveze koje se zovu platforma, izvještaji i time je to čini mi se ta tačka 1. vrlo prihvatljiva. Jer pravo budi rečeno kada ima program rada, dakle ja podvlačim i za unutarnja i vanjska putovanja dakle parlamentarna aktivnost na tom području, tada se situira stvar na pravo mjesto. I onda Komisija prati i rad kako i piše u Poslovniku i ostvarivanje parlamentarne saradnje i međunarodnih posjeta itd.

Što se tiče tačke 2. mislim da se praktično razrješava pitanje ukoliko Komisija, ja sam na to insistirao u toku dvije sjednice koliko sam učestvovao u radu ove komisije na početku da je nužno naravno u toj strategiji iskazati mogućnost naravno našeg putovanja, rada itd., ali ako ovaj parlament, a ima moram da kažem otvoreno, ovaj parlament ima jednu rezoluciju o spoljnoj politici u kojoj se obavezuju poslanici delegati da stvore što je moguće bogatiju sadržajnu saradnju u Evropi i Svijetu i sa susjedima na tom području. Onda se naravno sljedstveno tome ja zalažem da Komisija ima određenu ulogu u tački 2. i taj tekst bi mogao glasiti da se on ne odnosi na tu vrstu provjere neophodnosti putovanja jer ako se prihvati prvi stav onda se podrazumjeva da je to na prema programu rada, da je taj program usvojen putovanja, da se zna način na koji se formiraju delegati i njegova struktura itd.

Jer praktično to se reducira u tački 3. na sljedeće. Tačno se zna koje su stalne parlamentarne delegacije i to je čisto. Što se tiče ovih drugih delegacija uglavnom one su ad hok delagacije ili delegacije poziva predsjedniku ili predsjedavajućem jednog ili oba doma. Moja je sugestija ovdje da mi donesemo zaključak po kojem nema nikakve logike da se u ime principa tzv. nacionalne ravnopravnosti putuje 6 članova Kolegija na putovanje gdje je poziv od jednog predsjednika parlamenta bilo koje zemlje da je ne navodim da ne bi bila prozvana. Mislim da mi možemo donjeti, ovo je dobar povod da dogovorimo da je sasvim u redu da ide predsjedavajući iz jednog doma i predsjedavajući iz drugog doma, ako se radi o reprezentaciji Parlamenta. I drugo ako se radi o reprezentaciji na nacionalnoj osnovi sasvim je korektno da onda ne idu po istoj osnovi i Kolegij Doma naroda i Kolegij Predstavničkog doma, jer to nema stvarno smisla. Mislim to je neracionalno, to je apsolutno jedan princip koji bi trebalo dogovoriti čisto kao suza.

I ja bi želio prosto poduprijeti motive i raspravu u vezi s ovim, ne zbog toga da bi mi donosili zaključak u smislu da bi doveli do toga na neki način da dovedemo odnose naše međusobne u pitanje, nego da bi uspostavili jedan programiran, precizan rad, da Komisija za spoljnu politiku ima adekvatnu ulogu u skladu sa svojim poslovníkom, da ona obavezno osigura da se nalazi na dnevnom redu zbog ovako bogate međuparlamentarne saradnje informacija o radu ove komisije i ovi izvještaji i time bi sugerirao zapravo da se mi suočimo s činjenicom da ne treba zaboraviti ovu raspravu, da nema smisla stvarno da po duplom osnovu idu oba kolegija na putovanje i to je ono što je najviše možda padalo u oči. A što se tiče protokolarnih posjeta koje predsjedavajući moraju da vrše u funkciji koju će vršiti ili vrše, ja mislim da je to korektno i da tu zapravo se radi o jednom programu rada posjeta predstavnika onog koji predstavlja dom onog koji predstavlja Parlament. Tako da mislim da je to jedna

vrlo važna ograda koja bi stvorila drugačiju klimu u našim odnosima ako bi se vodilo računa da nema razloga pretjerivati što bi se reklo u ovoj vrsti reprezentacije.

I na kraju volio bi da iza svakog putovanja nema nikakvih problema da se na svakoj narednoj sjednici dostavi zvanični izvještaj kao što imamo i da stoji jedna tačka stalna, to bi bila moja tačka 3. koju predlažem da Parlament se informiše o rezultatima posjeta koje su između dvije sjednice revizirane. To je vrlo striktan zaključak i time mislim da bi dobili kako bi rekao na kvalitetu današnjega razgovora o ovome što su predložili gospoda Genjac i Džaferović. Hvala vam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Spahiću. Pretpostavljam da smo svi uočili u principu da je ovo jedna vrsta prijedloga, ne samostalno sugestija predlagaču. Ako se složi, ako se ne složi jel vi onda insistirate na svojim prijedlozima. To je važno zbog poslaničke. Dobro. Onda bi molio da sročite tačno prijedlog da prilikom izjašnjavanja možemo imati mogućnost da znamo o čemu se izjašnjavamo. Zbog toga sam pitao.

Za riječ se javio gospodin Špirić, a potom gospodin Divković. Molio bi kolegu Spahića da definiše zaključke, molio bi vas zaista zbog.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, na tragu ovoga što je govorio gospodin Ibrahim Spahić i naravno poštujući inicijativu predlagača gospodina Genjca i gospodina Džaferovića, a vezano za parlamentarne aktivnosti Doma naroda naspram međunarodne saradnje, ja želim da kažem da je ta parlamentarna saradnja bila u interesu Bosne i Hercegovine, da je ambijent u kojem se nalazi Bosna i Hercegovina takav da je nužno vršiti intenzivnu parlamentarnu saradnju na promociji Bosne i Hercegovine. Daj bože da je Bosna i Hercegovina u ekonomskoj situaciji takvoj da tih posjeta i međusobne parlamentarne korespondencije ima više. Ja se slažem da treba uvesti reda, da moraju postojati izvještaji i ako ima nešto što je sporno u putovanjima, onda ono mora imati ime i prezime. Jednostavno pričati o tome da se previše putovalo i da ta putovanja nisu u interesu Bosne i Hercegovine nije dobro za rad same Bosne i Hercegovine. Ja govorim iz praktičnih razloga pod pretpostavkom da se ni jedno putovanje ne odnosi na mene u do kraja mog mandata. Dakle ne lično motivisan na bilo kakva putovanja, ali ukoliko imate poziv nekog od parlamenata iz Evrope iz Svijeta, nekada nećete biti u situaciji da predsjedavajući Kolegija sazove komisiju da traži od nje izvještaj itd. nećete načiniti bitnu parlamentarnu posjetu koja je od interesa za Bosnu i Hercegovinu. Zato sam ja na tragu ovoga što je govorio gospodin Ibrahim Spahić da nivo međunarodne parlamentarne saradnje programski bude definisan, a da ukoliko se ima primjedbi na Poslovnik naspram ovlaštenja Kolegija da se traži izmjena Poslovnika. Nije nikakav problem da se zatraži izmjena Poslovnika u kojem će tačke koje definišu, koje su vezane za nadležnosti Kolegija biti redefinisane.

Bojim se da kroz sumnju ugrađujući zaključke nećemo upravo kazniti ono što se zove glavna ideja na osnovu koje pretpostavljam su predlagači bili inspirisani da predlože ovaj zaključak. Dakle ja sam na tragu da treba vršiti kontrolu putovanja, da oni moraju biti u interesu Bosne i Hercegovine itd., ali nisam u smislu da to bude jedno ograničenje koje će reducirati bitne posjete koje su na liniji otvaranja Bosne i

Hercegovine. I moram da vam kažem da je nivo te parlamentarne saradnje u dobroj mjeri popravio sliku Bosne i Hercegovine u očima međunarodne zajednice u očima evropskih parlamenata. Mi smo imali zahtjeva, moramo biti iskreni da se formira i stalna delegacija od članova oba kolegija pri Savjetu Evrope. Znači nekada kada dolaze izmjenjive delegacije pričaju različite priče. Dobro bi bilo ovo što je Spahić govorio da ide predsjedavajući jednog i drugog doma, ali vjerujte da će biti poslije toga, ako takav zaključak donesemo različitih priča. Sada smo bili u jednoj posjeti u kojoj su nam domaćini rekli da je to po prvi put da im je u posjetu došla multientička delegacija Bosne i Hercegovine što za njih je simbol postignute političke stabilnosti u Bosni i Hercegovini. Ja ne znam da li bi neko u ovoj državi bio zadovoljan da, to može biti cilj kojem mi težimo i vjerovatno će se Bosna i Hercegovina naći i na toj instanci pa će biti dovoljno da ode jedan ili da odu dva i da govore o poziciji Bosne i Hercegovine. Ali različite priče su ispričane o Bosni i Hercegovini vani. I moram vam reći da je prisutvo, doduše te delegacije mogu biti manje, tu racionalizacija u svakom slučaju dolazi u obzir.

I dakle ja sam na tragu da se ovi zaključci ukoliko je moguće da gospodin Spahić i gospodin Halid i gospodin Džaferović definišu zajedničke zaključke, to bi imalo mnogo veću težinu. Znači glasanje o jednim o drugim jedni moraju otpasti, a stalo mi jednostavno da se i ova ideja gospodina Genjca i Džaferovića jednostavno u onoj mjeri koja je dobra za Bosnu i Hercegovinu prihvati. Dakle dobro bi bilo da imamo jedan zaključak i da ga usvojimo. Ako budemo išli nizom zaključaka neki će morati propasti i nisam ubjeđen da smo postigli cilje u tom slučaju. Hvala vam lijepo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja se zahvaljujem. Za riječ se javio gospodin Divković, po tom Jusufović.

IVO DIVKOVIĆ

Ja u ovome i prijedlogu, a i raspravi ovoj koja se vodi ustvari vidim problem rekao bi preplitanja poslovnice, odnosno poslovničke nedorečenosti o ingerencijama Komisije za vanjsku trgovinu i Kolegija Doma kada je u pitanju međuparlamentarna saradnja. Ako se dobro isčita onda se vidi da tu neke stvari nisu do kraja definirane itd.

I ja bi isto, moja sugestija ide prema predlagачu ovih zaključaka, da ja ne predlažem svoj zaključak, nego predlagачu. Volio bi da Komisija za vanjsku trgovinu i vanjske poslove predloži Domu naroda metodologiju suradnje sa Kolegijumom na planiranju, pripremi putovanja, izvještavanju sa putovanja parlamentarne delegacije itd. Znači da imamo jedan raspravu na Komisiji, prijedlog Komisije oko toga ovdje i da zauzmemo to stajalište. To je ovako jedna moja sugestija, mislim da bi time puno popravili, pri čemu vam tvrdim da sam član ove komisije i da se Komisija pretvorila u Komisiju za vanjsku trgovinu, a kada je vanjska politika, tamo nas nema. Ili se mi dobro ne snalazimo, ili nam je Kolegij uzeo ingerencije, ili niko od nas ne zna dovoljno dobro svoje ingerencije da sad ne polemishem oko toga, jer nemam odgovora, ali zaista mislim da bi oko toga trebalo na ovaj način završiti raspravu. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dobro. Izvolite gospodine Džaferoviću. Ne, ne samo izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo, dakle ne trebamo mi voditi neku veliku raspravu oko ovih stvari. Moj cilj je da se zapravo naš cilj je da se ovdje uvede red u ovu oblast. Očigledno je dakle da ga nema. Nije uopće cilj da politiziram. Ja dr Genjac i ja prihvatamo one prijedloge koji idu u pravcu dakle da se ovaj zaključak kao polazni materijal dostavi Komisiji za vanjsku politiku, vanjsku i trgovinsku politiku, da Komisija kao stručno tijelo izuči ovu problematiku i da ovom domu za narednu sjednicu predloži na Poslovniku na Ustavu utemeljene procedure kod rješavanja ovih pitanja. Nije nama cilj da se danas okitimo nas dvojica jednim zaključkom protiv, za koje bi glasao ovaj dom. Nama je cilj da napravimo suštinsku stvar, da u ovom domu postoji propisana procedura da se više ovim pitanjima ne bavimo. I molim vas lijepo, oni koji su pominjali obrazloženje. Obrazloženje nije tekst zaključaka. Obrazloženje je naše viđenje zaključaka zbog predlaganja zaključaka.

Što se tiče prigovora, samo da dam kratki odgovor i gospodinu Špiriću o mogućoj smetnji u ostvarivanju parlamentarne saradnje Bosne i Hercegovine zbog ovog zaključka nema dakle te smetnje. Ovaj zaključak se ne odnosi na aktivnosti predsjedavajućih domova koji po Ustavu i po Poslovniku predstavljaju domove, predstavljaju Parlamentarnu skupštinu i u okviru toga Dom ih ne može ograničiti, niti je cilj ovoga zaključka. Prema tome ne može se desiti situacija da Bosna i Hercegovina trpi štetne posljedice, jer postoji predsjedavajući domova koji u svakom momentu mogu po Ustavu i po Poslovniku ostvariti dakle saradnju i ovo se ne odnosi i ne može se odnositi na njih. Ovo se ne može odnositi na stalne delegacije koje su formirane. pa nećemo mi, nije nama cilj niti želimo da napravimo smetnju radu parlamentarne delegacije u Vijeću Evrope u Interparlamentarnoj uniji u Centralnoj evropskoj inicijativi u OSCE-u. Te delegacije na njih se ovaj zaključak ne odnosi. One funkcioniraju po svojim pravilima. Predsjedavajući doma funkcionira po svojim pravilima. Ovo se odnosi na ad hoc delegacije. Takvih je bilo puno u toku prošle godine i čini mi se u mnogo slučajeva nepotrebno. Gospodin Špirić kaže da je Bosna i Hercegovina imala koristi od toga. Možda i jeste. Ja kao delegat ne znam, mi smo ravnopravni, a imam pravo da to znam i cilj ovog zaključka je upravo da ja budem informiran i da više ne izlazim za ovu govornicu. Pola godine dana insistiram na ovim pitanjima.

Dakle, predlagači se slažu da se danas zaključi da zaključak kojeg smo predložili kao nacrt, hajde da kažemo, prihvaćen nacrt od strane Doma se delegira Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku. Neka definira konačan prijedlog o procedurama i dostavi ovom domu na usvajanje. Toliko, hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Hvala. Ja sam konsultovao o druge predlagače i molim vas da me pažljivo slušate. Dakle prijedlog zaključaka koje su predložili gospodin Džaferović i Genjac, kao i prijedlozi zaključaka gospodina Spahića i diskusija izrečena ovdje i sugestije koje budu dale predstavljaju polaznu osnovu zaduženja Komisiji za vanjsku i trgovinu da do iduće sjednice sa tačkom dnevnog reda povodom ove sjednice predloži zaključak koji bi razrješio. Jesmo saglasni.

Ko je za ovak prijedlog zaključka?

Ima li neko protiv?

Konstatujem da smo ovim iscrpili tačku dnevnog reda.

Naredna redovan sjednica uz saglasnot svih članova Kolegija zakazana je za 21. februar. Redovna sjednica 21. februara.

Sjednica je završena u 15,30 časova.